

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 60 K Felévre 340 K
 Negyedévre 170 K Egész évre 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Magyar karácsony

„És monda az angyal nékik: Ne féljete, mert íme hirdetek néktek nagy örömet, mely az egész népnek öröme lesz; mert született néktek ma a Megtartó, ki az Ur Krisztus, a Dávid városában.” (Lukács ev. 2. 10—11.)

1921. évvel ezelőtt ezen zavakkal adta tudtul az ég küldöttje a földnek a Jézus születését, azt a tényt, amely azóta ennek a teremtet világnak, az Ádám és Éva bűnbeesése folytán földi paradicsomból véres verejtékeket kivánó, dologházza alakult börtönné a folytonos megváltását munkálja. A bűn ugyanis mindig, újra és újra létrejön; gonoszság, hiba, véték szakadatlanul áramlik elő romboló zuhatag formájában és módjára, de ezzel szemben gátat épít ismét és ismét a bethlehemi jászol szeretetereje, mely folyton fokozódó hatalommal küzdi le a vérszemek dühödő játékát. Állandóan hangzik az égi szózat felénk: egyesek, családok, nemzetségek, népek felé, mindenkihez, akik bajban vagyunk, akik szenvedünk, akik vértanúságtól roskadozunk, akik a büntől görnyedezünk, akik a pokol gyehennájában kinlódunk: „Ne féljete, hiszen megszületett a Megváltó, az Ur Krisztus, aki megtart, megment benneteket!”

Ezerestendő történelmünknek talán sohasem voltak és talán sohasem lesznek szomorúbb karácsonyai, mint amilyeneket néhány év óta mi, bus magyarok, megérünk. Nincs a nyomoruságnak olyan változata, amely ránk ne szakadt volna; nincs a megaláztatásnak olyan fajtája, amely szegénypirba ne borította volna büszke fajunk orcáját; nincs a veszteségnek olyan foka és mértéke, amely mostani megtiportatásunkhoz fogható volna. De ennek az ítéletes időnek évtizedes előzménye van, amely természetes oka a mai állapotoknak. Hosszu korszak telt el bevezetőleg, melyben nem volt a bűnnek olyan neme, ami gombamódra ne

burjánzott volna közöttünk. S mindenekfelett a hitelenség pogányos eluralkodása lepelt meg bennünket: üresek lettek templomaink, megfoghatatlan az igazhívők serege, farizeus képzettségű süllyedt a benső vallásosság áhitata és szinte már idegen isteneket, elégszen a valóságos aranyborjuig, kezdtek nálunk imádni erre is, arra is. Ekkor végre az Isten is elfordult tőlünk, „bűneink miatt harag gyúlt keblében és elsújtá villámait dörgő fellegében.” Jött a nagy összeomlás: öszirozsa-forradalom, kommunizmus, oláh megszállás. És ezek nyomában, ezek következménye gyanánt, hogyne volnának szomorúak a magyarok karácsonyai? Vajjon miért ne sirjunk mi, inkább, mint nevéssünk, mikor a Szent Este millió és millió kigyuladt gyertyái, fenyőfácskái váravárt és mégis meglepetésszámba menő ajándékai mindmind szeretetről beszélnek, regélnek, szeretetről, amelyet durván és véresen legázoltak lelkünkben távoli és közeli ellenségeink és amelyet nem érzünk sokszor egymás iránt mi sem, mi, árva, testvértelen, kitagadott magyarok? Oh, bár az idők teljessége észretérite bennünket és ráfordulnánk az egyedül igaz és helyes utra, mely nemzetünk feltámasztásához vezet. Ennek az utnak az elején pedig a bethlehemi csillag ragyog és levetíti fénylő sugarait ama jászolra, melyben az anyagságot felvevő isteni szeretet él; az ut végén pedig a husvéti üres sirbolt tárog, melyből a keresztre feszített igazság diadalmas új életre tört ki. Igen, vissza kell térnünk a keresztyénség hatalmas fundamentumára, újra magunkba kell fogadnunk a testet öltött igét, az értünk megszületett Jézus Krisztust és akkor ismét nagy lesz a magyar. Ha majd elmondhatjuk az apostollal: „És amaz ige testté lett, lakozott mi közöttünk és láttuk az ő dicsőségét, ki teljes vele kegyelemmel és igazsággal” (János ev. 1. 14.), akkor megint vidámak lesznek a magyar karácsonyok. Akkor megint kegyelmes lesz

irántunk az Isten és a magyar igazság napja ismét teljes fényel fog ragyogni a hármás bérce és négy folyam fölött.

De csak akkor lesz ez így, ha a magyar néplélek ama felbuzdulása, melyet a csufoldók „kurzus“-nak neveznek, nem politikai esemény, nem választási korteskedés, nem divatból felkapott jelszó volt, hanem bensőből fakadt meggyőződés, a szív mélyéből eredő vágyakozás, valóságos jobb utra térés, egy újabb megkeresztelkedés. Ez esetben nem mától holnapig tartó szeszélyről van szó, mely az első huszonnégy órában feledi a maga tegnapi fellobbanását, hanem egy szüntelenül ható, állandóan elhatározásról, egy valóban testet öltött élő igéről, mely még a serral sem szünteti be működését. Ennek a keresztyén újjászületésnek a bethlehemi csillag mindenkor vezetője, a szentéjszakai pásztorok magtérése mindenkor példaadás és az égből leszállott angyal szózatja mindenkor öröme a hirdetés, amely tényleg az egész népnek, az egész magyar nemzetnek öröme lesz. Ez esetén az Ur Krisztus csakugyan Megtartónkká válik, kinek irgalmából, kegyelméből, de főleg szeretetéből egységbe fog olvadni minden magyar, akár oláh, akár szerb, akár cseh, akár bármiféle földi és így hiabavaló zsarnokság nehezedik is ez idő szerint rája. Egy ilyen nagy karácsony jászoljából diadalmasan és győzedelmesen kél ki majd az ideig-óráig megcsufolt magyar igazság és bételnek a próféta szavai:

„Mert ímé eljő a nap, mint az égő kemence és megésméztetnek minden kevélynek és álnokságnak cselekedői, mint a pozdorja és megégeti őket a jövő nap, ezt mondja a Seregeknek Ura, annyira, hogy sem gyökerek, sem ágok ne maradjon. És feltámad néktek, kik az én nevémet féltitek, az igazság napja és egészség lézen az ő szárnyai alatt és előmentek s megszaporodtok.” (Malakiás 4. 1—2.)

Dr. Bessenyei Lajos

Bizó ének

Karácsony, 1921.

Magyarország . . . Magyarország! . . .
 Megint könny s lett az orcad!
 Magyarország . . . Magyarország! . . .
 A jó Isten be' rossz hozzád!

Magyarország . . . Magyarország! . . .
 Ősi jussod elkobozták;
 Földre gyürtek, megtapodtak:
 Gyáva konccul odadobtak!

Magyarország! . . . Magyarország! . . .
 Vidámul-e még az orcad?
 Ezer évek minden fénye
 Nem hal-e be örök éjbe? . . .

Nem! . . . Hitünk él tisztán, épen:
 Virrad még a magyar égen! . . .
 Tépett szíven bizó láng kel;
 A nagy Isten újra ránk lel! . . .

Ujra ránk lel, újra ránk néz,
 Kiterjeszti védő karját,
 S megmenti az anyai vérszen,
 Gyászon, könnyön, szenvedésen
 Hozzá mindig hű magyarját!

ZIVUSKA ANDOR.

Éneklő diákok

Ma már ninesenek. Ma már nem hallunk, felzendülni halotti éneket, mikor az utolsó ut gyászompája kísérteties mementóval barcol bele a lelkekbe, mikor az utca zajgó áradatában lassu, könnyező menet halad el néma esendőséggel egy még esendőbb nagy pihenő helyéig. Ma már a lüktető áramu élet új kereteket adott az élet utolsó mozzanatában is, a haladás forrongó törvényei új formákat hoztak felszínre, multba temetve a régieket. Nem is olyan régen, még gyászos dallamok kísérték végig az utca lármás zajában az elköltözött, míg nem e gyászos dallamok egy közeli, még a háborunak viaskodó esztendőben elhaligattak. Évszázadok óta őrizte e szokást a kegyelet, egy jövő nemzedék már nem is fog hallani róla.

Amik az éneklő diákságnak a temetésekben való részvételét az utóbbi időkben mind-egyre kétségesebbé tették azok a pedagógusok részéről emelt ellentétek és kifogások voltak Egészségügyi és pedagógiai szempontok vezették őket kifogásaikban. Sokszor tapasztalhatták azt, hogy a zsenge szervezetű, fiatal diák a hóban, esőben, lucokban, sárban való kivonulása által amugy is hiányos öltözetével az egészségét teszi kockára, de tapasztalhatták a nagy időelvonás miatt a tanulásban való sikertelenebb előhaladását is. Az éneklésért járó díjazás tehát nem állott arányban a hátrányokkal. Különbösen is az egész intézmény a mai rendszertől teljesen elütő régi iskolai szerve-

zetbe volt építve, abba ha szépen be is illeszkedett, a mostaniban már kezdett meg nem értett lenni.

A városi jegyzőkönyvek a régi diákélet-ről s így a temetési éneklésről több érdekes adatot foglalnak magukban. Hogy mikor vette kezdetét, pontosan meg nem állapítható. Föltehető azonban, hogy a városnak a XVI. század első felében a reformáció által történt rohamos bevétele után mikor a főiskolát rövid idő alatt teljes nagyságára emelte a református áldozatkészség, pár évtizeddel már ez új intézmény is kialakult. Szorosan kapcsolódott bele a főiskola szervezetébe, mely sok vonásában kópiaja lett a protestans német főiskolának, ahol a református magyar ifjak kiképzésüket leggyakrabban nyerték. Az iskolai törvényeket és a szeniori hivatalt Szücs István wittenbergi eredetűnek mondja. Az egész szervezetre azonban befolyással voltak az angol egyetemek magyar hallgatói is s így elsősorban Csipkés Komáromi György, ki az oxfordi egyetemen végzett. Az iskolának és a tanuló ifjuságnak fenntartása a református hívőkre hárult s az a jótékony református szellem, mely iskoláit féltett kincseként ápolta mindig, gazdag jószág gondolt a debreceni főiskolára is. Az iskolai törvényeket szabadelvű szellem hatotta át, s ezek az ifjuságot mint autonóm testületet ruházták fel jogokkal s ezeket az erdélyi fejedelmek is mindig megerősítették.

Hogy e jogokhoz mennyire ragaszkodott az ifjuság s mennyire vigyázott azok megsér-

Három részre bomlik a keresztyénpárt

A nemzetgyűlés ma az indemítási vita elején kezdte meg négy napig tartó karácsonyi szünetét. A kormány ugyanis a fenyegető ex lex ellenére is, hozzájárult a pártok kívánságához s az első ülés ünnep utáni szerdán lesz. Ettől az újévet mindössze négy nap választja el s ha nem sikerül az ellenzéknek jobb belátásra bírni, az ex-lex elkerülhetetlen.

Parlamenti körökben azonban biznak benne, hogy sikerül megoldást találni. Remélik, hogy

Önálló keresztyénszocialista párt alakul

A pénteki ülés alkalmával a kiscgazdapárt tagjai, beleértve a Rubinek-csoportbelieket is, megütközéssel tárgyalták Bottlik látogatását Andrassy lakásán. Az a híresztelés azonban, mintha Bottlik az ellenpárt megbeszélésén is részt vett volna, teljesen alaptalan.

Az ünnepek után Andrassy megjelenik pártjában és közölni fogja, hogy a kormányt tovább nem támogatja s egyben döntésre hívja fel a pártot. Andrassy akciójának eredménye a keresztyénpárt bomlása lesz.

Huszárék kétségkívül a kormánytámogatás mellett lesznek, a Haller-csoport elhatározása azonban még ismeretlen. Haller István beteg és nem nyilatkozik, egy közzétett kommuniké-

a kormány és a szociáldemokraták közti egyezségnek az ellenzék magatartására kedvező hatása lesz. Az ex lex elkerülése a külkereskedelmi szerződések szempontjából is kívánatos volna. Az indemítés tárgyalásához még huszonkilencen vannak föliratkozva, közülök azonban többen visszalépnek. A szociáldemokrata párttal kötött megállapodás jó benyomást keltett a kiscgazda és polgári pártban, amely a munkássággal való megegyezés mellett rég állást foglalt.

ből azonban az olvasható ki, hogy nem fog Andrassyval tartani, viszont kétséges, hogy a Huszár-frakciót követi-e?

Nem lehetetlen tehát, hogy a keresztyénpárt nem két, hanem három részre hull szét. Egyelőre annyi bizonyos, hogy a párt földarabolódása újév előtt megtörténik. A továbbiakra nézve teljes a bizonytalanság. A Haller-csoport egyik tagjától úgy értesülünk, hogy az önálló keresztyénszocialista párt visszaállítására gondolnak, s az új párt esetről-estere mérlegelné magatartását a kormánnyal szemben.

Az egyes frakciók számbeli erejéről ma még lehetetlen véleményt nyilvánítani.

Zsidók a keresztyénpártban

A keresztyénpártnak az a része, amely Andrassyt az ellenzékbe követi, közjogi alapon álló legitimista pártot akar alkotni. Még nincs meg az egyetértés közöttük, hogy az új alakulás kereteit milyen szélesre szabják. Apponyi csak szélesebbkörű párt élére akar állani,

amelyben a legitimista érzelmű és nemzeti alapon álló zsidók is helyet találjanak. Nevezetes, hogy ehhez a fölfogáshoz Friedrich is csatlakozott. Az óvatosabbak azonban megelégednének a liberális jelzővel, amely szerintük a legitimista zsidóság kooperációját biztosítaná.

A kiscgazdapárt, mint a többségi part alapja

A kormányzás nyugodt menetéhez viszont többségi pártra van nagyobb szükség. Marad tehát a másik alternatíva, vagyis a kiscgazda és polgári párthoz való csatlakozás. Amikor a kiscgazdapárt az egységes párt ügyében döntött határozatilag kimondta, hogy szívesen látja a csatlakozást és ezzel fele uton eléje ment a belépőknek. A csatlakozást azzal is megköny-

nyították, hogy a párt címébe a polgári jelzőt iktatták. A párt fölfogása e tekintetben azóta sem változott.

Ellenben, egybehangzó vélemény szerint, egészen kitérőtalan kísérletezés volna, ha a kormány a választói javaslatban a jog nagyobb mértékű megszüntetésével állana a pártok elé.

Nagyatádi Szabó a helyzet kialakulásáról

Nagyatádi Szabó István ma a következő nyilatkozatot tette: Már most van egy kísérlet arra, hogy a pártot összevonják az intelligenciával és a nagyobb birtokos osztállyal is. Ennek a törekvésnek nem állók az utjába,

nem csinálók neki akadályt. Ha úgy az intelligencia, mint az ország nagybirtokosai, grófjai, őszintén csatlakoznak egy olyan alakuláshoz, mely polgári kormányzatot tart fenn, akkor én szívesen látom ezt az alakulást.

A szabadságjogok visszaállanak

A munkásság közeledése

A közérdeklődés homlokterében a tegnap megjelent amnesztiarendelet és az a megállapodás áll, amelyet Bethlen István gróf miniszterelnök a szociáldemokrata párt vezetőségével kötött. Erről a nagyjelentőségű megállapodásról a miniszterelnök ma a következőket mondotta:

— Történelmi szükségszerűség volt, hogy a kormány a szociáldemokrata párttal tárgyalásokat folytasson és ennek alapján politikai egyezséget kössön. Gazdasági és politikai megfontolásokból kiindulva ugyanis most már lehetővé vált, hogy megszüntessük azt a féltreértést, amely a dolgozó munkások egyrésze és a társadalmi osztályok között olyan nagyon kiéleződött.

Ettől a megegyezéstől várom elsősorban a nemzeti termelés fokozását, amely nemzeti életünk legbiztosabb támasza. Várom továbbá, hogy az ország belső politikai viszonyai is olyan átalakuláson fognak keresztül menni, amelyek megeremlik a szükséges és kívánatos összhangot és társadalmi harmóniát.

Nekünk kötelességeink és feladataink is vannak az országgal szemben. Ebből a munkából egyetlen dolgozó sem vonhatja ki magát. A szociáldemokrata munkásság bizonyára honorálja az egyezséget azzal, hogy nemzetközi összeköttetése révén megváltoztatja a külföldi közvélemény egyrészeinek rólunk táplált rossz véleményét. Remélem és hiszem, hogy az egyezséget az egész ország osztatlan megelégedéssel fogadja, mint ahogy hiszem, hogy az amnesztiarendelet is csak jó hatást gyakorolhat.

A keresztyénpártnak a szociáldemokrata párttal való tárgyalásait többféleképp kommentálják. A legáltalánosabb az a vélemény, hogy a kormány mindent elkövet, hogy az összes társadalmi rétegeket megnyugtassa és a politikai életbe való bekapcsolódásukat biztosítsa, de nem szabad semmi olyat tenni, amelyből arra lehet következtetni, hogy a mult idők tanulságairól a kormány megfeledkezett volna. A munkássággal szemben a kormány mindenkit loyálisra kötelez, de a szociáldemokratapárt nem számíthat arra, hogy feledésbe menjen az a szerep, amelyet az ország széjjelzüllesztésében a forradalom és a kommunizmus alatt játszott.

tésére, példásan mutatja az 1648. évi iskolai lázadás, mikor a tanulói ifjuság és a város polgárság között véres összeütközésre került a sor, mert amikor az iskolamester (Bector, Scholae Magister) elleni állásfoglalásuk miatt a tiszteletes tanács az elégedetlenség vezetőit ki akarta vonni a diákgyűlésből (csetus), hogy megbüntethesse őket, az egész ifjuság a zendülők mellé állt, úgy hogy végül is a tanács „fegyveres nép”-et indított ellenük. Az összeütközés után a tanulók nagyjából felkerekedett és elhagyta az iskolát, letelepedvén a környékbeli falvakban és városokban, ahol tanítói állásokba szívesen fogadták őket. Csak az I. Rákóczy György kiküldöttjével folytatott kölcsönös egyezkedések után tértek vissza, miután az esperes (Váci András) és három debreceni lelkész, valamint egy tanár időlegesen felfüggesztettek állásuktól és a tanács a megsebesített diákoknak kifizette a fájdalomdíjat. (Pl. füllevágásért 250 frt.-t.)

Az iskolai élet kifejlődésével az ifjuságuk a városi életben is több funkciója akadt. Így ők voltak a tüzoltók is (machinisták). A temetési éneklés kifejlődésére az okot bizonyára a református egyházi szertartás általános jellege adta meg, amelyben az éneklésnek nagy szerepe van. A hívők ajakán felzendülő magyar nyelvű fohász nagyszerű áhitata nem hiába gyökerezett le mélyen a református jellegbe, védte is azt a hívőseleg mindig. Az 1636. évi nov. 1-én kelt tanácsí jegyzőkönyvi bejegyzés szerint a pásztorok és a polgárság azon aggódnak, hogy a kántorok nem tudnak jól énekelni. Epen ezért, ha az egyház jó kántorra tett szert, azt nem engedték el, inkább emelték a „conventio”-ját, mint 1668-ban is.

A temetési éneklésre vonatkozólag az első bejegyzés az 1556. évi tanácsí jegyzőkönyvben található, ahol a tanács kötelességévé teszi a tanuló ifjuságnak a temetésekre való kivonulást és a sirhoz éneklést a Scholae Magister vezetése alatt, vagy anélkül is. Az éneklés díját a tanács 16 dénárban állapítja meg, melynek felét a Scholae Magister, másik felét pedig azok a tanuló ifjak kapták, akik semmi segélyben nem részesültek. 1571-ben a tanács újra határoz az éneklésről, meghagyván az éneklési díjat változatlanul s újra megerősíti a kötelezettséget a diákság részére, hogy a temetési szertartásban feladataikat a város régi szertartási szokásai szerint ellássák.

A tanács különben nemcsak a temetési éneklés körül határozott, hanem általában az egész temetési szertartást is rendezte, előírva annak formáját, kinek-kinek megállapítva kötelességét. Különösen a céhkötelékbe tartozókra írt elő rendszeres szabályokat, büntetés alá helyezve az azokat be nem tartókat. 1680. február 26-án a tanács kimondja, hogy „az funeratio felől való szép rendtartás ezután is observáltassék,” s egyszemmind megállapítja a temetések salláriumát is, három osztályt állítva fel, így:

generale funus sallárium	1 frt 24.—	dénár
mediale	50/18	—
partiale	24/12	—

A diákság temetési éneklése mindinkább nagyobb jelentőségű lett a temetési szertartásban, a polgarok sokszor már végrendeletükben meghatározták az éneklés díját a hivatalosan megállapított díjat meghaladóan. Az ilyen éneklő diákokat, akik a harmóniás énekkart képezték, kántor diákoknak nevezték. Sőt az

éneklésen kívül más szerepük is akadt a temetésnél. Így előkelő és tehető polgarok koporsóját ők viszik ki a temetőbe vállukon. Ezek a bajulatosok. Más diákok a koporsó előtt a menet élén az epitaphiumot viszik (epitaphisták). Ilyen két epitaphistát ábrázol egy sirtáblával a Kollegiumban őrzött egyik 1500-as évekből származó halotti anyakönyvnek a címlapja. A halotti énekeket legelőször Szilvás Ujfalvi Imre debreceni, majd lelkész gyűjtötte össze s nyomatta ki 1598-ban.

A diákság is ragaszkodott ezen intézményhez, hiszen szép jövedelmét képezte ez az akkori időben. Egy alkalommal erős kontraverziára is alkalmat adott, amint az 1644. évi augusztus 4-iki jegyzőkönyv „pro memoria” feljegyezte. Az akkori kántor, Udvari Jakab, ugyanis nem osztotta ki az éneklési díjat a diákoknak, mire azok egyenként és csapatokként felszedelőzködve, elszöktek a városból. A tiszteletes tanács összeült, és csak mikor hajdani kiváltságaikban megerősítette őket és temetési díjak kiosztása körül történt hibák jóvátevését is megígérte, akkor adtak kezét a lázadás vezetői a tanácsnak, így érve, hogy öt héten belül az elszéledt diákságot visszahozzák.

Érdekes az is, hogy már a XVII. században voltak, akik nem helyeselték a halott feletti éneklést. Kabai Gellért, Debrecen híres papja, 1677-ben megjelent kis munkájában kifogásolja, hogy a diákok a halott felett uton, utcán, télen, hóban, szélben énekelnek és tanítást alkalmazzanak, mert ezek szerinte ceremóniális külsőségek és nem a szentírás lényegéből fakadók.

Két és fél század multán igazat adott Kabainak a korszellem. Szabó István.

A gyülekezési jog

A m. kir. miniszterium rendeletet adott ki a gyülekezési jog korlátozásáról szóló rendelet módosítása tárgyában.

A m. kir. miniszterium a kivételes hatalomról szóló törvényes rendelkezésben nyert felhatalmazása alapján a következőket rendeli el:

1. A gyülekezési jog korlátozásáról szóló 5481/1914. M. E. számú rendelet első szakaszában megállapított tilalom alól **mindennemű politikai népgyűlések kivételnek**, de ezután is a rendőri hatóságok előzetes engedélyének megszerzése és a rendőri hatóság felügyelete tekintetében az idézett rendelet 2. ik szakasza rendelkezései alá helyezik.

2. E rendelet azonnal hatályba lép és azt a belügyminiszter hajtja végre.

A belügyminiszter nyilatkozata

Klebsberg Kunó gróf belügyminiszter ma a következőket mondotta:

A kormánynak elhatározott szándéka, hogy a kivételes hatalom gyakorlásával kialakult állapotokat fokozatosan megszünteti. — Mithogy a kivételes állapotok rendeleti uton jöttek létre, ezeknek egyrésze — ide tartoznak az internálások és a jelentkezési kényszerre vonatkozó kivételes intézkedések — ugyancsak rendeleti uton szüntethetők meg. A kivételes állapotokról szóló intézkedések másik csoportja a szerves törvényhozás keretében fog megoldást nyerni. Kétséget nem szenvedhet, hogy ezzel kapcsolatban a törvényhozó testületre fog hárulni ezeknek megszüntetése.

Választójog

A karácsonyi szünet alatt az egyes pártok és pártfrakciók megbeszélésére van kilátás. Nyilvánvaló, hogy a **politikai helyzet alapos tisztázására kerül sor**, mert egyrészt az egységes párt megalakításának kísérlete, másrészt a trón elfoglalásának akciója és a vele összefüggésben levő események olyan nagy mértékben zavarták meg a pártok harmoniáját és anyai ellentétet kavartak fel, hogy ezek után a politikai konzekvenciát elkerülhetetlenül le kell vonni. Előreláthatólag igen lényeges fejleményekre vannak kilátásaink, amelyek nagyban befolyásolni fogják a kormány állásfoglalását, amelyet a választójogi és közigazgatási reformmal szemben tanusított.

Ausztria nem mond le

Prága, dec. 24. Schöber szövetségi kancellár a csehsajtónak bécsi tudósítója előtt a **nyugatmagyarországi kérdéstől** a következőképp nyilatkozott.

— A nagyköveti konferencia részéről a tábornoki bizottságnak adott felhatalmazás szerint a népszavazást december 18-ra halasztották és ha Ausztria a nagyköveti konferencia intézője ellenére a december 14-én megtartott szavazás miatt kijelentette, hogy azt magára nézve nem tekintheti végérvényesnek, akkor csak azon az uton mozog, amelyet a velencei jegyzőkönyv és annak szelleme ír elő számára. Ausztria elvárja a nagyköveti konferenciától, amelyhez orvoslásért fordult, hogy a nagyköveti konferencia részéről kiküldött albizottság, amely nemcsak Magyarország kívánságait veheti figyelembe, Ausztria megsértett jogát is mérlegelni és figyelembe venni fogja.

Megalakult a Pasics kormány

Belgrád, december 24. A kormányválság lezajlott s ugyszólván minden a régiben marad. **Pasicsnak sikerült a demokratákat leszerelni** és a párt lemondott arról, hogy a hadügyminisztert az ő kebelükből szemelje ki. A király tegnap aláírta az új kabinet kinevezéséről szóló ukázt.

A keresztyén nemzeti irányzat sikere

Pröhle Vilmos nyilatkozata a Hajdúföldnek

Budapest, dec. 24. A Hajdúföld munkatársa ma beszélgetést folytatott dr. Pröhle Vilmostal, Debrecen nemzetgyűlési képviselőjével és megkérdezte tőle, hogy mit tart a keresztyén nemzeti irányzat legnagyobb eredményének.

Dr. Pröhle Vilmos a következőket mondotta:

— A keresztyén nemzeti irányzatnak legértékesebb eredménye az hogy a szabadelvű, nemzetközi irányzattal szemben, amely Magyarországon nem akart ismerni államalkotó és államalkotó fajt, csak adózó és szavazó polgárokat, akik az állam szempontjából nem ismernek vallást, de annál inkább előtérbe állította a faji érdekeket és ellentétet a **keresztyén nemzeti irányzat döntő politikai tényezővé tette a magyar faji összetartozást** és

a közös keresztyén érdekek közös szolgálatának gondolatát.

A létért folyó ama ádáz küzdelemben, amelyet a keresztyén magyarság egy más világnézettel szemben vívni kénytelen, a keresztyén nemzeti irányzat **anyagilag** eredményeket még alig ért el. De eljön előbb-utóbb annak az ideje, amikor a magyar államhatalom és államkormányzat **minden anyagi és erkölcsi súlyával a keresztyén magyarság érdekeinek szolgálatában** fejt ki a maga egyedüli rendeltetését és legfontosabb hivatását. Amikor ez meg lesz, akkor lesz Magyarországon igazi keresztyén nemzeti kurzus, nemzeti feltámadás és felvirágzás. **En ezt a kurzust várom és ennek a kurzusnak eljövételében rendületlenül bízom.** Ebben a hitben és reményben legyen továbbra is jelszavunk: **A magyar faj összetartása és egyetemes keresztyén tevériség.**

Az u. n. trónfosztó törvényről

Irtá: barabási Kun József egyetemi tanár.

Talán nem végzek felesleges munkát, ha az u. n. trónfosztó törvénnyel kapcsolatban felmerült súlyos közjogi kérdésekről röviden tájékoztatom a Hajdúföld tisztelt olvasóit.

Mindenekelőtt hangsúlyozni kívánom, hogy az 1921 évi 47. t. c.-t, mely IV. Károly Ó Felsége uralkodói jogainak és a Habsburg Ház trónörökösödésének megszűnéséről szól, helytelenül nevezik trónfosztó törvénynek. Mert hiszen ez a törvény nem előidéz, hanem csak megállapítja a megszűnést a bekövetkezett események vagyis annak folytán, hogy Magyarország és Ausztria együttbirtoklása, a két állam fejedelmi szerveinek egyazon fizikai személyben való találkozása megszűnt.

Itt megjegyezni kívánom, hogy már Deák Ferenc, a magyar jogi érzék klasszikus megtestesítője, híres 1861. első felirati beszédében V. Ferdinánd lemondásával és Ferenc József trónraléptével kapcsolatban azon felfogásának ad kifejezést, hogy a magyar korona az osztrák császári koronától a pragmatika sanctio értelmében jogilag elválaszthatatlan, ezzel együtt vész el és csak ezzel együtt szerkezhető meg. Már pedig meri-e valaki állítani, hogy Deák Ferenc nem híve a jogfolytonosság és a legitimitásnak?

Mint ismeretes, gróf Apponyi Albert által a nemzetgyűlés nov. 4. ülésén előterjesztett u. n. legitimitista nyilatkozat azon az állásponton van, hogy ez az u. n. trónfosztó törvény érvénytelen, mert alkotásával a nemzetgyűlés túllépte hatáskörét; hogy továbbá ez a törvény a jogfolytonosság és a legitimitás elvébe ütközik. — Ezzel szemben meg kell állapítanunk, hogy ez a törvény jogérvényes, mert az 1920. évi I. t. c. szerint a nemzetgyűlés szuverén törvényhozó testület, mely az egész törvényhozó hatalmat minden jogi tartalmi korlát nélkül gyakorolhatja. Ha a nemzetgyűlés jogérvényesen becikkelyezhette a magyar nemzetre szinte halálos ítéletet jelentő trianoni békeszerződést, ugy megalkothatta az ennél aránylag sokkal kisebb jelentőségű trónfosztó törvényt is.

Ugyancsak formai jogi szempontból nem sérti ez a törvény az 1920. évi I. t. c.-en alapuló ideiglenes magyar alkotmány folytonosságát és a legitimitás elvét sem.

A jogfolytonosság elvét azért nem, mert ez az elv ugyancsak Deák Ferenc 1861. felirati javaslatában megnyilatkozó felfogás szerint csak annyit jelent, hogy törvényt csak törvénnyel lehet eltörölni, nem pedig alkotmányellenes, egyoldalú fejedelmi szóval. De természetesen, amint a fejedelem nem törülheti el egyoldalúan a törvényt, épp oly kevéssé törülheti el egymagában országos határozattal az országgyűlés. Lanét van, hogy Önöd és Deb-

recen nem detronizálhatott. Ellenben a szuverén nemzetgyűlés, mint az 1920: I. t. c. 4. §-a szerint a törvényhozó hatalom egyedüli birtokosa, bármily tartalmu törvényt alkothat s így megállapíthatta a király uralkodásának és a dinasztia trónöröklési jogának megszűnését is.

De nem ütközik az 1921: 47. törvény-cikk a legitimitás elvébe sem. Ez az elv világosan formulázva csak annyit jelent, hogy legitím a főhatalomnak az a birtokosa, aki a fennálló törvényes jogrend értelmében jutott uralomra. Ha ez így van, akkor az u. n. trónfosztó törvény 3. §-a értelmében majdan trónra kerülő uralkodó nem tekinthető illegitim uralkodónak, miután hatalmát a törvény alapján nyeri el és nem forradalmi tényből származtatja.

Még csak egyet kívánok kiemelni. Méltóztassanak megnézni, hogy kik irták alá az Apponyi-féle legitimitista nyilatkozatot. Ott látjuk Apponyi és Pallavicini nevét, de ott ragyog Friedrich István, Vázsonyi Vilmos és Bródy Ernő neve is. Már most kérdem, méltóztatnak-e komolyan gondolni, hogy Bethlen István, Bánffy Miklós, Ráday Gedeon véreskezű forradalmárok, ellenben Friedrich István, Vázsonyi Vilmos és Bródy Ernő a törvényes jogrend s jogfolytonosság és a legitimitás privilégizált bajnokai?

Kétségtelen, hogy IV. Károly váratlan hazatérése és törvénybetűköző erőszakos trónfoglaló kísérlete minden királyhű jó magyar embert súlyos lelki konfliktus elé állított. De hasonló lelkiismereti összeütközések esetén a nagyobb, egyetemesebb erkölcsi értékek kell győzedelmeskednie a bármely tiszteltreméltó kisebb érdek felett.

A Hajdúföld kedvezményei

A Hajdúföld 1922 január elsejével új előfizetést nyit s ez alkalomból úgy a régi, mint az új előfizetőket számos és szinte egyedül álló kedvezményben részesíti. Mindazok, akik 1922 január elsejétől kezdődőleg legalább egy negyedévre előfizetnek, december hóban már **ingyen** kapják a lapot.

Minden előfizetőnek joga van havonta egyszer egy apróhirdetést a Hajdúföldben **ingyen** közzétenni. Minden régi s újonnan belépő előfizető — ha legalább egy negyedévre előfizet **ingyen** megkapja a HAJDUSÁGI KÉPES NAPTÁRT, amely rendkívül változatos, gazdag tartalommal a **mai napon** megjelent.

A Hajdusági Képes Naptárral pedig ezer koronát nyerhet minden előfizető. A Hajdusági Képes Naptár ezen szerzési ajándékára már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

A Hajdúföld előfizetési ára: egy hónapra 60, negyedévre 170, félévre 340, egész évre 660 korona. Előfizetéseket elfogad a Hajdúföld kiadóhivatala.

Zománcozott lemezedények

Vizszonteladónak megfelelő árengedmény.

megérkeztek I-ső rendű minőségben

Tóth Gyula vasnagykereskedésébe Debreczen. Telefon 29.

Gépiró kisasszony és tanuló felvétetik.

A Vitézi Intézmény

Vitézek mi lehet
E széles föld felett
Szébb dolog a végeknél?...
(Balassa Bálint.)

Két térkép fekszik előttünk a 16. század és a 20. század csonka Magyarországa... s a gondolatok végnélküli sora kél utra, hogy bejárja a végeket. Vasvár, Komárom, Vác, Szikszó, Nagy-Kálló, Gyula... voltak akkor a végek. Ma még szűkebb ez a gyűrű és minket fojtogat. Hol vagytok Zrinyiek, Dobók, hogy fegyverrel és hősi elszántsággal védjétek a végeket? Éltek-e még? Vagytok-e még? Vagy mindannyian áldozatul estünk e hitvány korszak hamis eszméinek! Felvirrad-e ránk az igazság napja, vagy soha többé nem törjük szét a gyűlölet határait?

Ezeréves történelmi mult tanít és megtanít arra, hogy a népek sorsa az örökös küzdelem, a magyar nép sorsa az örökös dicsőséges küzdelem. Kelet és nyugat határan egyszerre harcoltunk Európa és Ázsia ellen, a kereszténységért és nemzeti függetlenségünkért. A történelem egy népre sem rótt nehezebb feladatot.

Megálltuk helyünket s megfogjuk állni ma is, amikor az egész világ félrevezetett népeinek gyűlölete, a bolsevizmus agyréme, a modern gondolkodás önző, rideg tanai és hiu ábrándjai ellen kell küzdenünk.

Trianon megkötötte kezünket. Az ország kétharmad részében tilos a magyar szó, a magyar dal és a magyar imádság. Harmadfél millió magyar nem vehet részt építő munkánkban és sok millió idegen ajku hazánkba van, kik szívesebben élnek velünk. Ami országunkból megmaradt, azt a 20. század legnagyobb büce teremtetta, a körülszabdalt, önmagában tehetetlen csonka Magyarország.

Nekünk mégis cselekednünk kell s egy pillanatig sem szabad kételkednünk ügyünk igazában s a feltámasztás bizonyosságában. Önmagunkban kell keresnünk a regeneráló erőket. Vissza kell állítanunk azoknak az eszméknek tiszteletét, amikért ezer éven át küzdöttünk. Ideálunk volt a vallásos meggyőződésből, hagyományainkból fakadó Isten és hazaszeretet. Most még belé kell oltanunk minden magyar lélekbe saját fajunk szeretetét is, hogy megbecsülhessük önmagunkat és a nemzetet, hogy ahhoz ragaszkodjunk, amit a magyar teremő lélek és munka alkot, hogy megismerjük mi is annyi átkos szétűzés után az összetartás hatalmas erejét, hogy egybeforhassunk ha a minden magyar egyetlen gondolatát akarjuk elementáris erővel megvalósítani, hogy magunknak mondhatjuk sajátunkat: az integer Magyarországot.

A Vitézi intézmény

Az ujjáépítés terén az első lépések egyike a Vitézi Intézmény. Magyarország kormányzójának lelkes magyarságából sarjadzott ezme ez, ami ma már testet öltve nagyobodni, erősödni és győzni akar. Nem tapogatózás ez a lépés, de határozott, férfias cselekedet. A vitézi rendben nem idegen népek rosszul utánczott intézményt látjuk, hanem nemzeti törekvéseinket elősegítő, dicsőséges multunkra támaszkodó magas erkölcsi tartalommal bíró izzig vérig magyar eszme megvalósulását.

A Vitézi Intézmény célja

A Vitézi Intézmény célja: Utódainkban is jutalmazni s az ország hűségében megtartani mindazokat, kik a világháboruban és a forradalmak alatt egyéni vitézségük s nemzeti érzésükkel kitűntek, érdemeik méltánylásával ápolni a hazafiúi erényeket s egyuttal állandó értékű nemzetvédelmi szervezetet teremteni egy a kívülről jövő, mint a belső romboló erők újbóli forradalmi kísérleteivel szemben. A Vitézi Intézmény tagjai, családja leszármazóival erős, hatalmas, fajmagyar keresztény erkölcsű, békeben bölcs és dolgos, háboruban erős és a

hazához mindenkor és minden körülmények között hű, nemzetfentartó, a magyar társadalmat erősítő szervezetet képeznek.

E cél elérésére szolgáló eszközök

E célok csak úgy érhetőek el, ha a Vitézi Intézmény tagjai számára a biztos megélhetést és a vitézi voltukhoz illő tekintélyt tudjuk biztosítani. E végből minden vitéz kötött jellegű vitézi telket kap s úgy e telek, mind annak tulajdonosa a köz részéről a leghathatósabb anyagi és erkölcsi támogatásban részesül.

A vitézi szervek

A vitézi intézmény két részből áll: a vitézi telkekben részesülő vitézekből és a feletük álló vitézi szervekből. Az egy járásban lakó telkes vitézek egy nagy családhoz: a vitézek járás-szakaszához tartoznak. A járás-szakasz élén a Vitézek Hadnagya áll, mint a családok feje. Egy-egy megye élén a Vitézek Székkapitánya vezeti egységesen a vitézi járás-szakaszok minden ügyét. Több megye irányítását a törzsszék gyakorolja, élén a törzskapitánnyal. Végül az összes törzskapitányok a m. kir. kormány képviselőivel együtt alkotják a legfőbb vitézi szervet: a Vitézi Széket, melynek feje a vitézi szék elnöke, ki egyszerűsmin a Vitézek Főkapitánya is, jelenleg Ö Főméltósága a Kormányzó Ur.

Kik tehetnek telkes vitézek?

A vitézi rendnek tagja lehet minden magyar állampolgár, ki a háboruban, vagy a forradalmak alatt hősiességének tanujelét adta. Ezen feltételek magukban foglalják a legkiválóbb egyéni tulajdonságokat is.

A forradalmak alatti nemzeti irányu ténykedések, valamint az ország megszállt területén tanúsított kiváló magatartás jutalmazásul — a Vitézi Szék az intézménybe felvehet olyanokat is, kik nem rendelkeznek az előírt kitüntetésekkel. Különben pedig a legénységi állományuaknál, az arany, vagy az első osztályu ezüst vitézségi érem kétszeres birtoklása, főtisztelnél a legénységi, vagy tiszti arany vitézségi érem, vagy a III. oszt. vaskorona rend, törzstisztek és tábornokoknál legalább a Lipót rend lovagkeresztjének birtoklása szükséges, feltéve, hogy a kitüntetések személyes vitézségükkel érdemelték ki.

Mit kell igazolni a vitézi telket kérőnek?

Az adományozást kérő folyamodványban igazolni kell: 1. a magyar állampolgárságot, 2. feddhetetlen és büntetlen előéletét, 3. családi és személyi állapotára vonatkozó adatokat, 4. a népköztársaság s az u. n. tanácskormány alatti magatartására vonatkozó igazolást, 5. nyelvismeretét és elméleti képzettségét, 6. a pályázó feleségének feddhetetlen és büntetlen előéletét, 7. vagyoni állását, foglalkozását, 8. katonai okmányainak hiteles másolatát, annak megjelölésével, hogy a háboruban hol s mennyi időt töltött el, a nemzeti hadsereg behívó parancsának eleget tett-e? 9. kitüntéseit igazoló okmányainak másolatát, 10. hőstetteinek rövid vázolatát, volt előjáróinak s bajtársainak mint tanuknak megnevezésével, 11. testi és szellemi alkalmasságát, ha rokkant, rokkantságának mibenlétét és fokát, 12. felesége testi és szellemi épségét, 13. egy a kérvényező, mint felesége szüleinek személyi adatait, egészségi állapotát. Tényleges állományu katonai egyének és hősi halált halt atyának árvái szintén folyamodhatnak vitézi telek elnyeréséért s lehet saját birtokból is önmaga vagy leszármazók részére vitézi telket alapítani. A feltételek nagyobb-részt ugyanazok, csupán a kitüntetések mértéke különbözik.

A vitézek kötelezettségei és jogai

A vitézi telek tulajdonosát kötelesek és jogok illetik meg. E kötelesek egyformán terhelnek minden becsületes magyar állampolgárt s csak annyiban nehezdednek a vitézekre súlyosabban, hogy tőlük e kötelesek gy-

korlását kettőzött mértékben követeli meg a haza. Így tartozik földjét, házát rendben tartani, okszerűen gazdálkodni, családját, különösen pedig a vitézi telek várományosát méltó nevelésben részesíteni. Külső és belső ellen-séggel szemben, veszély esetén a hatóságokat buzgón támogatni. Megfelelő időben családot kell alapítani és 17 éves korától 50 éves koráig dolgos életet kell folytatnia. A tisztí állományu vitézekre különleges köteleseket is ró vitézi voltak, így elsősorban az alájuk rendelt vitézek feletti felügyelet, ellenőrzés, oktatás és tanácsadás köteleességét.

A vitézeknek köteleseikkel szemben kitüntető s őket a lakosság első soraiba emelő jogai is vannak. Joguk van elsősorban tehermentes 15—25 hold területű telekre, mely vitézi telek kötött birtokot képez s csak akkor vehető el, ha tulajdonosa megszegi vitézi esküjét vagy ha hazaárulást követ el. Családi nevé előtt a „vitéz“ jeleszt használhatja s megszólításuk „nemzetes ur“, feleségeiké pedig „nemzetes asszony“. Házukon a vitézek nagy jelvénye messzire hirdeti, hogy a házbán vitéz lakik. E jelvény kis példányát pedig egyéb kitüntetések mellett mellükön hordhatják.

A Vitézi Rendbe felvett vitézek avatása a Vitézi Szék által megszabott fényes szertartások között minden évben Szent-István király napján Budapesten ünnepélyes pompával a Vitézek Főkapitánya jelenlétében történik.

Vitézi telkek felajánlása

A világháboru, a forradalmak és a megszállott területek hőseinek jutalmazására föld kell. Az állam mai nyomoruságos pénzügyei mellett gondolni sem lehet arra, hogy a vitézi telkek számára szükséges földterületek vétel útján jussanak a Vitézi Szék birtokába. Így a Hazának azokhoz kell fordulnia, kiket az Isten földbirtokkal dusan megajándékozott.

A Kormányzó ur már 1920. évben Szent István napján kelt legmagasabb kéziratával fordult az ország birtokosaihoz, hogy földbirtokaikból kisebb-nagyobb részt vitézi telek céljaira ajánljának fel.

A felhívásnak foganatja lett. Az ország minden részéből érkeztek felajánlások, de hogy minden derék vitézünket megjutalmazhassuk, arra nem jutott elegendő föld. Sokakat visszattart a készülő földbirtokreform, a vagyonváltás, sokakat pedig az a körülmény, hogy birtokaik bérbe vannak adva. Hogy ezen aggodalmak alaptalanok, felhívjuk a birtokosok figyelmét arra, miszerint az 1920: XXXVI. t. c. intézkedik, hogy a felajánlott vitézi telek a földbirtokreform törvény értelmében megváltásra kerülő területbe beszámítandó. A másik aggodalmat eloszlatja az a törvényes intézkedés, melynek alapján 46.000—920. sz. igazságügyminiszteri rendelettel a Vitézi Szék felhatalmaztatott, hogy a haszonbérletben levő felajánlott területeket a gazdasági év végére felmondhatja.

Debreceni és hajdumegyei vitézek

Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város területén 18 egyén üti meg a vitézi tiszteket, kiknek birtokba helyezése tavasszal veszi kezdetét.

Megyénk székkapitánya vitéz Nagy Pal ezredes, s a Vitézi Rend tagjai ezideig: vitéz Porubszky Andor, Kecskés József, Tóth László, Lacikó István, ifj. O. Szabó Gábor, Maró Bálint, Lőrincz Lajos, Debreczeni Mihály, Orbán Sándor, Széplaki János. Felavatásuk 1921 év Szent István napján volt.

Ismertettük a legmagasabb intézményt s azzal a bensőséges kívánsággal fordulunk mindazokhoz, kiknek a Haza sorsa mindenek előtt szent, hogy adományozásaikkal ne keslekedjenek s minél előbb minél többet adozzanak a haza oltárán, mert a vitézi telkek felajánlásával nemcsak otthont és megélhetést biztosítanak hazánk legderékabb fiainak, de védjük hazánkat és önmagunkat is, úgy a küllelenség mint a belső forradalmaktól.

Szenzációt keltenek a „HAJDUSÁGI“
ferfi és gyermekruha
üzlet

Karácsonyi árai

PIAC-UTCZA 67. szám alatt
Frohner szálloda épület.

FÉRŐltönyök már 1600 koronától
FIÚltönyök már 1300 koronától.
Ruhák FERŐlteli kabátok 1950 koronától.
GYERMEK téli kabátok 800 koronától.
Bakete és barna bőrkabátok 6000 koronától
Előzékeny kiszolgálás. Olcsó szabott árak.

Vitézi telkek Hajduban

Országsszerte megindult a nemes versen-
gés a birtokosok között, egymás után ajánla-
nak fel kisebb-nagyobb darab földeket azok,
akik a vitézi intézmény nemzetépítő hivatását
és nagy horderejét felfogják. Debrecen sz.
kir. város is felajánlott 300 holdat a sámsoni
birtokából, de az egyes birtokosoktól még ez
után várjuk az ajánlatokat.

Hajdumegye területén eddig a következők
felajánlások történtek:

I. Földbirtokban.

Gr. Semsey uradalom Balmaz- ujváros	500 k. h.
Debrecen sz. kir. város Hajdu- sámsomban	300 " "
Gr. Degenfeld Pál Tégláson	40 " "
Egri főkapitány Egyeken	30 " "
Hartstein Kálmán Nádudvar	23 " "
Nagyvárad rk. káptalan Mike- péresen	20 " "
Hajdunánás rt. város	20 " "
Fried Leó Tiszacsegén	15 " "
Dr. Ragályi Balassa Karolin Nádudvaron	15 " "
Hajduböszörmény rt. város	15 " "

II. Pénzben:

Rosinger József és dr Radák Henrik	20.000 K
Kaba község	12.600 "
Dr Lessényi Béla és dr Boda Gyula	5.000 "

Felszerelésben:

Papp Sándor birtokos Nádudvar 2 pár lo-
szerszámmal 1 darab szekér, 1 db eke, 1 db
borona.

Nyilvántartás a külföldön élő magyarokról

A Külföldi Magyarok Szövetsége akciója

A trianoni békeszerződés Magyarország
lakosságának számát a réginék egyharmadára
csökkentette le. Az így megfogyatkozott magyar
nemzetnek fokozottabb mértékben kell minden
egyest tagját számon tartania s támogatni őt
élete útján, akár idehaza él, akár külföldön.
Felbecsülhetetlen az az erkölcsi és anyagi ér-
ték, amely a magyar nemzet külföldön élő fia-
iban rejlik, ezt számbavenni, nyilvántartani,
ápolni és fejleszteni legnagyobb és legfonto-
sabb feladatunk egyike.

Vonatkozik elsősorban az Amerikában élő
magyarságra. Amerikában, közelebbről pedig
csupán az Egyesült-Államokban ma több, mint
egy millió magyar testvérünk él. Hogy milyen
előnyt jelent ez különösen a mai viszonyok
mellett az ország és az egyes ember gazda-
sági helyzetére, erre csak az állam vezetői és
csak azok a szerencsések tudnának bővebbet
mondani, akik közvetlenül érzik amerikai ma-
gyar rokonaik jótékony segítségét.

Az ipari balesetek és természetes halá-
lozás száma Amerikában sem sokkal csekélyebb,
mint például nálunk, Magyarországon. Ameri-
ban élő honfitársaink is gyakran halnak el,
anélkül, hogy az egyébként pontos és megbiz-
ható amerikai hatóságok hozzátartozóinak lak-
helyét ki tudák nyomozni.

Telefon 12. Telefo n 12

ALLANDÓ NAGY

butor kiállítás

Killer Ede butorgyáros

udvari szállító üzletében ::

Ferenc József-ut 68. — Nagy választék a leg-
egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig u. m.: ebédő,
háló, uri szoba, leányszoba, konyhaberendezésekben.

A Budapesten székelő *Külföldi Magyarok Szövetsége*, mely magába tömöríti az európai és amerikai magyar szervezetek javarészét, célul tűzte ki azt, hogy a gazdátlanul heverő külföldi magyar vagyontokat jogos örököseik számára hazaszerezze. Továbbá célja a szövetségnek az, hogy az eddigi nyilvántartásait kibővíti és ecélből azzal a felhívással fordul Csonka-Magyarország minden lakójához, hogy haladéktalanul jelentsék be a Külföldi Magyarok Szövetsége budapesti irodájában (IX. ker. Lónyai-u. 17.) A kivándorolt rokon nevét, legutolsó címét és azt, hogy mikor irt utoljára.

A bejelentés egy nyílt levelezőlapon történhet, azonban a feladó pontos címének feltüntetésével. Ha a kivándorolt véreink pontos címe és minden külföldi magyar neve ebben a nagy nemzeti nyilvántartásba együtt lesz, nem fog elveszni egyetlen testvérünk sem és a gazdátlanul heverő magyar vagyonok a jogos utódok kezeibe kerülnek.

A Külföldi Magyarok Szövetsége díjtalanul vállalja a külföldön eltűnt magyarok felkutatását a külföld minden fontosabb helyén lévő fiókszervezetei és a Nemzetközi Vöröskereszt tudakozó osztályának segítségével.

Borovicéni Nándort újra letartóztatták

Budapest, dec. 24. A királyi ügyészség felfolyamodással élt a vádtanácsi elnök végzése ellen, amely gróf Andrássy Gyulán és Lorenz Józsefen kívül Borovicéni Nándor követségi tanácsost is szabadlábra helyezte. A felfolyamodást a vádtanács ma tárgyalta és helytadott az ügyészség előterjesztésének, hogy Borovicéni Nándor ellen az előzetes letartóztá-

tást rendeljék el. Borovicéni ma délelőtt rögtön le is tartóztatták. A vádtanács végzésének indoklásában azt hozza fel, hogy Borovicéni nem magyar állampolgár, horvátországi születésű, édesatyjának Horvátországban vannak birtokai és így joggal lehet tartani attól, hogy a büntetés előtt megszökik, Borovicéni ma délelőtt átszállították a pestvidéki ügyészség fogházába.

Egy év az anyakönyvi hivatalban

Egy kis statisztika ujévtől — karácsonyig

A Széchenyi-utca közepén terül el a debreceni m. kir. anyakönyvi hivatal. Szürke, igénytelen hely, csak a kapun levő magyar címer árulja el, hogy állami hivatalban járunk. Szürke, igénytelen hely, mégis igen nagy a forgalma, minden rendű és rangú ember megfordul ottan. Egészen megkopott a bejárat falépcsője. Sok embernek elérhetetlen vágya az anyakönyvi hivatal, mások kisírt szemmel, kelletlenül lépnek be a kapun. Viszont másoknak leri a boldogság az arcukról, madarat lehetne velük fogatni, olyan jó kedvük van.

Vén lányok, öregedő kisasszonyok oda-
adnák életük felét, ha csak egy pillanatra is átléphetnének az anyakönyvvezető küszöbét s mint bekötött fejű fiatal asszonyok, boldogan, szemérmesen, lesütött szemmel — mint ahogy illik — jöhetnének ki a kapun.

Mások kisírt szemmel jönnek... Ezek halottat jelentenek be, hogy azután eltemethesék a drága hamvakat.

Vannak, akik az arcukról sugárzik a boldogság; ezek az ujdonsült apák, anyák, akik a legifjabb csemétét jelentik be s úgy mennek a keresztelőre.

Az anyakönyvi hivatal forgalma az 1921. évben is nagy volt. Most, amikor már csak egy hét választ el bennünket az ujévtől, időszerte tartottuk, hogy utánajárjunk az egyes ügyosztályokban, milyen volt az idei forgalom ujévtől — karácsonyig.

Roszzabb a helyzet minden vonalon

A halottakról Arnóczky József anyakönyv-
vezető adott felvilágosítást. Eszerint 1921. év folyamán eddig 2250 ember hunyt el, míg tavaly csak 2100, vagyis 1921-ben karácsonyig 150 emberrel több halt meg, mint 1920-ban az egész évben.

A halálesetek szaporodásának oka a vör-
heny és a bélfurug, A vörhenyjárványból ki-
folyólag közel száz ember halt meg. A bélfurug a kis gyermekek közül szedett sok áldozatot és főleg a rossz táplálkozás miatt terjed.

A születések arányszáma sem sokkal kedvezőbb. 1920-ban született 3060 gyermek, míg 1921-ben csak 2990. Azonban megnyugtatósára a férjhez menendő kislányoknak, — több fiú született, mint lány; az arány körülbelül 55 : 45. Nem kell félni tehát a lányoknak!

Kevesebb a házasság is

Utoljára Dömötör Miklós anyakönyvvezető birodalmában érdeklődtünk, ahol Medgyessy Károly szolgál szíves felvilágosításokkal. A házasságokat ugyanis nem az égből, hanem itt kötik Debrecenben. Az idén kevesebb há-

zasságot kötöttek, mint tavaly. Karácsonyig 1198 pár rebegte el a boldogító igent, míg 1920-ban 1370 pár.

Csupán az eljegyzések száma szaporodott; nagyon megnövekedett azoknak a száma, diszpenzációval esküsznek. Ugy látszik, sürgős a házasság! Nem szolgál gátló akadályul az sem, hogy száz koronára emelték fel a diszpenzáció díját. Szerelmesek előtt nincs akadály!

S még csak egyet. Karácsony előtt való napon 27 pár kötött házasságot. T. L.

Végtelen világ

Ó, végtelen világ, alig mázolta tegnap barnára hőmezőnk az első téveteg nap, alig burkolhatott még rügybe pár galyat s didergő ibolyát kuszált fenyők alatt: ma millió díszet felöltö a barackfa s pazar nász-köntös már-már alárogyaszlja; hol gözöszünk a sík határon eldübörg, uj pázsit-szőnyeget terít alánk a föld.

Ó végtelen világ, ha így futsz, holnapig tán zöld berked árnyait már gyöngyvirág vakít rám s mire az alkonyat lángolva ráhajol: a kéjes föld buzgó csalogány-dalt dalol; holnapután pedig már rózsá-ágyon alszom, vagy bódító akác-szirmokba fúlad arcom, olajfa hűsít el s borongó cipruság s eltikkadtan marom fűgéd piros húsát.

Ó végtelen világ, kinek egy pillanatban éjed, napod, teled s ájultató nyarad van, te Mindig-Ugyanaz, te bölcs, érzéktelen: be értem titkodat s ó, mint irigyelem. Be értelek, világ. Csak egy parányi pontod dacol velem, habár legapróbb szálla bontok ezerszer benne bünt, kint s minden vágy-csírát: — nem értem a szívem, te végtelen világ.

Juhász Géza

FELTÉTLEN tekintse meg a

MIMOZA

VIRÁG SZALON KIRAKATÁT.
KOSSUTH-U. 11. (Bejárat a kapu alatt.)

Kis ház

jókarban, 950
öl telekkel
konyhakertnek
kiválóan alkalmas fekete agyagföld eladó.
Nemes-utca 7. szám (Tócsó kert.)
Értekezhetni „Hajdúföld” szerkesztőségében
délután 6 órakor.

A debreczeni Máv Testgyakorlók Köre
Szépségverseny
Világposta
Szerpentin és Confecti csata

DECEMBER 31-én. Szilveszter estén a nagyállo-
más I-II-od osztályu ettermében reggelig tartó
Ejfélkor újévi malacsorsolás.

Táncmulatságot rendez

NAPI HIREK

OO

Karácsonyi istentiszteletek:

Első nap:

Az ev. ref. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor predikál Dr. Baltazár Dezső püspök, ágendázik Varga Ferenc s. lelkész. délután 5 órakor predikál Gábor András s. lelkész. Kistemplomban: délelőtt 9 órakor predikál Szele Györgylelkész, ágendázik Erdélyi Sándor s. lelkész, délután 2 órakor predikál Konrád Zoltán h. lelkész. Kossuth utcai templomban délelőtt 10 órakor predikál Dr. Révész Imre lelkész, ágendázik Kiss Andor s. lelkész, délután 5 órakor predikál Mezei Béla vallásitanító-lelkész. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor predikál Baja Mihály lelkész, ágendázik Gábor András s. lelkész, délután 2 órakor predikál Kiss Andor s. lelkész. Ispóty-templomban délelőtt 10 órakor predikál Boér Károly vallásitanár, ágendázik Varga Jenő s. lelkész. délután 2 órakor predikál Varga Jenő s. lelkész és urvacsorát oszt.

Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor predikál Molnár Ferenc vallásitanító-lelkész. délután 2 órakor predikál Varga Ferenc s. lelkész.

Városi szegényházban délelőtt 10 órakor predikál és urvacsorát oszt Konrád Zoltán h. lelkész.

Pallagi Gazdasági Akadémián délelőtt 10 órakor predikál és urvacsorát oszt Uray Sándor lelkész.

Nyilastelepi elemi iskolában délelőtt 10 órakor predikál és urvacsorát oszt Mezei Béla vallásitanító-lelkész.

Második nap:

Nagytemplomban, délelőtt 10 órakor predikál Konrád Zoltán h. lelkész, délután 5 órakor predikál Uray Sándor lelkész. Kistemplomban, délelőtt 9 órakor predikál Varga Ferenc s. lelkész, délután 2 órakor predikál Kiss Andor s. lelkész. Kossuth-u. templomban, délelőtt 10 órakor predikál Marton Sándor s. lelkész, délután 5 órakor predikál Gábor András s. lelkész. Árpádtéri templomban, délelőtt 10 órakor predikál Kiss Andor s. lelkész, délután 2 órakor predikál Varga Ferenc s. lelkész. Ispóty-templomban, délelőtt 10 órakor predikál Varga Jenő s. lelkész, délután 2 órakor predikál Marton Sándor s. lelkész. Homokkerti imaházban, délelőtt 10 órakor predikál Gábor András s. lelkész, délután 2 órakor predikál Varga Jenő s. lelkész.

A róm. kath. templomban, holnap, Karácsony elsőnapján: hajnali mise, fél 7, 7, háromnegyed 11 és fél 12 órakor csendes sz. misék. 10 órakor nagy sz. mise, utána szent beszéd. — Délután fél 4 órakor vecsernye, utána szent beszéd. Ünnepe másod napján ünnepi rend.

— **A Hajdusági Képes Naptár** mai karácsonyi számukkal egyidejűleg jut t. előfizetőink kezébe, mint ingyenes melléklet. Ingyen megkapja a naptárt mindenki, aki a *Hajdúföldre* legalább egy negyedévre előfizet. Kérjük azon előfizetőinket, akik a naptárt nem kapták meg, forduljanak reklamációval a kiadóhivatalhoz. Vidéki előfizetőinknek közvetlenül az ünnepek után, postán küldjük meg a naptárt, úgy hogy azt még ez évben minden t. előfizetőnk kézhez veszi.

— **Eljegyzés.** Szomjas Gusztáv főispán és neje Bordács Gizella fia *Szomjas Gusztáv* tart. huszárhadnagy tegnap tartotta eljegyzését *Kaszanyitzky Olgával*, Kaszanyitzky Andor és neje Szabó Irén leányával. A jóismerősök és széleskörű rokonság jókívánságai fűződnek a szép frigyhez.

— **Kormányzói elismerés életmentésért.** A Kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy egy ifjunak a vízből való bátor és önfeláldozó magatartásai való kimentésért *Tomasovszky András* gyári munkásnak, aki nyiregyházi lakos, elismerése tudtul adassék.

— **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** Debrecen város jog és pénzügyi bizottsága kedden délután 3 órakor dr. *Vargha Elemér* tb. főjegyző elnöklétével ülést tart. Az ülés több közgyűlés elé kerülő ügyet készít elő. Az ülés tárgysorozatán szerepel a városi tisztviselők fizetés rendezése, továbbá a város 1922. évi költségvetése is. A költségvetés tárgyalásánál előreláthatólag nagy vita lesz.

— **Közgyűlés.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága folyó hó 30-án pénteken *Miskolczy Lajos* főispán elnöklétével közgyűlést tart. A közgyűlés igen sok tárgy lesz, úgy hogy a jog és pénzügyi bizottság a jövő héten majd mindennap ülésezni fog.

— **Előléptetés.** A helyettes polgármester *Nadler Károly* városi adóhivatali tisztviselőt és özv. *Zih Sándorné* anya- és csecsemő védőné — érdemes munkásságuk elismeréséül — magasabb fizetési fokozatba léptette elő.

— **Előleges jelentés.** E hó 29 én Árpádtér 24. szám alatt egy fényes berendezett lómészárszék nyílik meg, melyben állandóan prima hus lesz kapható.

— **Szereteladományok osztása a Városházán**
Tegnap délelőtt valóságos népvándorlás volt a főjegyzői hivatalban. Ugyanis a köztisztviselők fogyasztási szövetkezetének szeretet adományát osztották ki a szegénysorsu és nagy családdal bíró városi tisztviselők és a hajdulegénység között. A kiosztásnál a hivatalos vezetője, dr. *Vas Károly* tb. tanácsnok ügyelt fel *Walló Antal*, *Poroszlav László* és *Orosz István* tisztviselőkkel a legpontosabban végezték a szétosztást. A jószívű emberek adakozása folytán sok szegény családnak megnyitették a rideg idők drága karácsonyát.

— **Egy érdekes doktoravató.** Prágából jelentik: Nemrégiben a prágai német egyetem egy feltűnő keltő doktoravató történt. *Egy Fischer Adolf* nevezetű, volt suszterlegény nyerte el a filozófiai doktori grádust. Husz éves korában került a kremszmünsteri gimnázium hatodik osztályába. A háboru megszakította tanulmányait, mert orosz fogságba jutott. Itt megtanult két nyelvet. 1918-ban megmenekült Oroszországból, letette az érettségét és azután beiratkozott a bölcsészeti karra.

— **Ügyvédi hír.** Dr. Tóth Kálmán az ipartestület volt jegyzője ügyvédi irodáját Péterfia-utca 71. szám alatt megnyitotta.

— **Sándor Mátyás** a világ legszebb filmje hétfőn az Apollóban.

Tél ködében

*Harmatba fűrdhet a zsenge fűszál,
elperzseli hamvát a nyári aszály;
elhervad az élet: e pernyi szírom
szétdulva a földön; e pusztá siron.*

*Az alma-virág, mely gyümölcsöt igér
s a hajnali csillag ezüstje mit ér
s a gyújtogató csók a lány kebelén:
ha illan az élet, legjobb idején.*

*Köröra, avarra dér leple terül.
Csöpp cinke, a fősvény fénynek ne örülj
lépt rak az ágra borzas madarász
s tél sárga ködében halált dudorász.*

Juhász Géza

Öngyilkosságot kísérelt meg egy kereskedő

Idegrohamában felvágta az ereit

Karácsony szent ünnepét megelőző nap megrázó tragédia játszódott le a Cserépes-utca 5. szám alatti házban.

Egy 49 éves kereskedő, *Vajna Miklós* öngyilkosságot kísérelt meg: balkarján az ütőereket több helyen felmetsette. Hánykódására és jajkiáltására figyelmesek lettek a házbeliék s amint észrevették a vérben fetrengő kereskedőt azonnal értesítették a mentőket. akik Vajnáat beszállították az Augustza szuazatóriumba.

A rendőrség részéről *Csige Sándor* rendőrfogalmazó szállott ki s hallgatta ki az öngyilkos kereskedőt. Vajna elmondotta, hogy hajnalban, amikor felébredt, erős idegroham vett rajta erőt.

Hirtelen lekapta az éjjeli szekrényről zsebkését s azzal metszette fel az ütőereit. — Panaszkodott a rendőrfogalmazónak, hogy az utóbbi időben gyakran lepik meg idegrohamok s ilyenkor nem ura akaratának.

A szerencsétlen kereskedő állapota ámbár nem sok vért vesztett, mégis súlyos, de nem életveszélyes.

A legcsinosabb
karácsonyi ajándékokat
AZ
APOLLO
divatárúházban
veheti meg
a Vármegyei házzal szemben,
Piác- és Miklós-utca sarkán.
Das választék férfi és női ruhaszövetekben, kötött kabát és garnitúrák, férfi és női fehérneműk a legszebb kivitelben, flanellek, vásznak és zoknik nagy választékban olcsó szabott árak mellett kaphatók.

— **A város kocssissainak utiátalánya.** Az egyik legutóbbi tanácsülésen szóba került, hogy a városi kocsisok utiátalánnyal látassanak el, mert ezeknek sokszor van dolguk a külsőségeken, amikor egész napot töltenek kiint. *Vásárhelyi Géza* tb. tanácsnok, városgazda megbízást kapott, hogy tegyen javaslatot, miképen volnának a város kocssissai évi utiátalánnyal elláthatók.

— **Tőzeggel fűtik a városházát.** A földmivélsügyi miniszter legutóbbi leiratot intézett Debrecenhez, amelyben felhívja a város figyelmét az állami tőzeg telepek által gyártott géptőzre. Ez a géptőzeg úgy központi fűtéshez, mint kályha használatra, hivatalos helyiségek fűtésére kiválóan alkalmasnak bizonyult s egyszersmind a legolcsóbb anyag. A város a felhívásra vásárolt is több vagon tőzeget s fával vegyesen abból fűtik a városháza hivatalos helyiségeit.

— **Halálos szerencsétlenség a mikepércsi uton.** Tegnap délután halálos kimenetelű szerencsétlenség történt a mikepércsi uton. *Vályi Sándor* 44 éves mikepércsi gazdálkodó hazafelé tartott. A sáros, gödrös uton a szekér kátyuba került s a lovak csak egy erős rántással tudták kihuzni a szekeret. A hirtelen s erős rántás következtében a szekér felborult s maga alá temette Vályit is, akit oly szerencsétlenül ütött meg a tengelyvas a homlokán, hogy azonnal szörnyethalt. A környékbeli emberek csak órák mulva találtak rá a kocsituton a véres hullára.

— **Szerencsétlenség a vadászaton.** Egyik hajdumegyői vadásztársaság nagy hajtóvadászatot rendezett a napokban a nagylétei erdőben. Vadászat közben az egyik vadász véletlenül meglötte *Terhes János* nagylétei hajtót, akit a térdén talált a golyó. A szerencsétlenül járt hajtót azonnal ápolás alá vették, de állapota rosszabbra fordult, ezért beszállították a debreceni közkórházba. A hajtó valószínűleg tetanuszt kapott s állandóan agonizál, úgy hogy kihallgatni sem lehetett. Az orvosok már lemondtak az életéről. — A szerencsétlenség ügyében a csendőrség széleskörű vizsgálatot indított.

— **A vasuti bérlet és szabadjegyek meghosszabbítása.** A kereskedelmi miniszter a MAV igazgatóságát utasította, hogy az 1921. év tartamára kiállított kedvezményes bérletjegyeknek, valamint az ideiglenes szabadjegyeknek érvényét 1922. január 31-ig hosszabbítsa meg.

— **Egy amerikai eredetű öngyilkos statisztika.** Egy nevyorki társadalmi liga adataiból azt látjuk, hogy az öngyilkossági esetek száma szomorúan emelkedett az idén. Mig a múlt év első felében 2771 személy dobtá el életét, ennek az évnek első felében ez a szám 6509-re emelkedett. Meglehet, hogy a statisztikai munkálatok is pontosabbak voltak ebben az évben, de valószínű, hogy a nehéz viszonyok és a háboru utáni szomorú gazdasági helyzet a főok, mert lehetetlen, hogy az élettől való iszonyt 1 évről más évre ilyen ríkitő arányban emelkedett volna. A 6509 szerencsétlen közül 4527 volt a férfi-1982 a nő, 214 fiugyerek, és 293 leány. A lányok nagyrészt 16, a fiúk 15 évesek voltak. Az utóbbiak revolverrel, a leányok pedig többnyire méreggel végezték ki magukat.

— **El ne feledjen** január 1-én előfizetni a „Vadászat” című képes vadászujságra, mert nem is „vadász”, aki nem járhatja a Vadászatot! Kérjen mutatószámot! Díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, IX. ker., Ferenc-kört 34.

— **Három magyar szabadsághősnek** a magyar függetlenségért, a magyar szabadságért vívott küzdelmét mutatja be a Sándor Mátyás.

— **Megszökött elmebeteg.** *Szabó Károly* Debrecenben 1898-ban született elmebeteg a Lipótmezei tébolydából a balassagyarmati *Mária Viktória* kórház elmeosztályára szállították at. *Szabó Balassagyarmatról* megszökött és magával vitte a kórház tulajdonát képező inget, alsónadrágrt, bőrszimat. A kórház megkereséséről a debreceni rendőrség elrendelte *Szabó* körözését.

— **Szepesy Ferenc** táncitanító ezuton hívja meg a volt tanítványokat ma estélyi táncestére, ugyszintén a holnap este tartandó polgári ifjúság tánevizsgájára.

— **A Vasuti kocsi új jelzése.** A MÁV. igazgatósága a portorosei egyezmény folytán úgy rendelkezett, hogy a különböző vasuti kocsijáratokban megrendelt kocsik a régi MÁV. jelzés helyett az új ÁV. Hungária jelzést kapják.

— **A hadifoglyok hozzátartozóinak segélyezése.** A honvédelmi miniszter leiratot intézett a város polgármesteréhez, melyben arról értesíti, hogy a minisztersége alatt működő bizottság a még mindig sanyalódó hadifoglyok hozzátartozói, valamint azok özvegyei és árvái segélyezését határozta el. A segély iránti kérvények a közigazgatási hatóság útján január 30-ig nyújtandók be.

— **Mindenkinek el kell menni,** hogy megnézze a Modern Kabaré és Bár karácsonyi nagy műsorát. Szinre kerül „45 és fél” és Békefi László kacagtató tréfája a főszerepét Virágh Ferenc az országírú komikus fogja játszani. Előadás után nagy táncverseny. — Kérem jegyekről előre gondoskodni. Telefon 9-76.

— **Gyászjelentés.** A legmélyebb fájdalomtól porig sujtva, de mindenható Istenünk bölcs végzésében megnyugodva, fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett drága gyermekem, önfeláldozó testvérünk, sógornóm, nagynéném és kedves rokonunk néhai **Vécsey Rózsika** élete tavaszán hosszunk szenvedés után f. hó 24-én esendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részzeit f. hó 26-án délután 2 órakor fogjuk Pacsirta-utca 15. számú házunktól a Kossuth-utcai templomban tartandó ima után, a Kossuth-utcai sírkertben örök nyugalomra helyezni. Debrecen, 1921 december hó 24. Emléked szívükkben örökké élni fog. Bánatos édesanyja: özvegy Vécsey Sándorné. Szerető testvérei: Sándor feleségével, Brückner Irénkével és gyermekük Juliska, Mariska, Erzsike, Irénke és Etelka, valamint a többi rokonság nevében is. — A temetést Fehértói temetkezési intézete rendezi, Dégenfeld-tér 4.

— **Értesítés.** A Debreceni Máv Testgyakorlók Köre Szilveszter estén az állomás I—II.-od osztályú éttermében reggelig tartó táncmulatságot rendez. Ezután is meghívjuk a vasutaság mulatsága iránt érdeklődőket, a mulatság sikerét 100 tagú rendezőgárda garantálja. Lesz világposta, szerpentin és confetti esata, szépségverseny, éjfélikor újévi malac sorsolás. A táncvigalom este 7 órakor kezdődik.

— **A Cunard-Line** hajózási társaság hivatalnokaival kísért transportja hetenként hétfőn indulnak az európai kikötőkbe azokkal az utasokkal, akik az amerikai bevándorlási törvényben előírt létszám betelével mégis megkapják amerikai vizumukat és akadálytalanul utazhatnak Amerikába. Ilyenek azok, akik most jöttek vissza Amerikából látogatásra, akik üzleti ügyekben utaznak, papok, orvosok, színészek, művészek, ápolónők, azonkívül háztartási alkalmazottak, ha munkaadójukkal együtt utaznak.

— **A Gönczy-egyesület tisztújító közgyűlése.** A Gönczy-egyesület, amely a hajduvármegyei és debreceni tanítókat egyesíti magában, tegnap délelőtt tartotta népes tisztújító közgyűlését. Az új tisztikar a következő: elnök **Ormós Lajos** ref. tanító, alelnök **Mikó János** dorogi tanító, titkár **Elefánty Sándor**, a debreceni ág. ev. elemi iskola tanítója, pénztáros **Hatvany Sándor**, jegyző **Varga Ferenc**. Választottak ezenkívül több választmányi tagot, akik az Országos Tanító Szövetségben képviselik Hajdumegyét. A választmány tagjai a tisztikaron kívül a következők lettek: **Csurka István**, **Hatvany Lajos**, **Simon Károly**, **Lippe József**, **Lévai Imre**.

— **A városi képtár** (Füvészkert-u. 2.) vasárnap, karácsony első ünnepén zárva marad, de hétfőn, ünnep másodnapján nyitva lesz délelőtt 10—1-ig s a régi olasz, németalföldi, német és francia mesterek remekeit, valamint a legkiválóbb magyar művészek alkotásait díjazatlanul tekintheti meg a közönség. Ugyanott van kiállítva **Déri Frigyesnek**, Debrecen mecénásának márvány mellszobra **Strobl Alajostól**.

— **Nagy táncestély karácsony** első és másodnapján délután 5 órai kezdettel a „Royal” szálló dísztermében. Belépő díj 23 kor. és a vigalmi adó.

— **Burg fényképésznél** Szent Anna 5. mindkét ünnepen egész nap nyitva.

— **Honnan származik az Erger Berger?**

A manapság annyit emlegetett néma a nyolcvanas évek elején lett divatos. A híres kezdőszavaknak — az Ergernek és Bergernek — azonban eredetileg semmi köze sem volt az antisemitizmushoz. Amint **Keckeméthy Aurél**: gróf Széchenyi István utolsó éveit és halála című könyvéből (43 l.) tudjuk, **Keckeméthy Aurél** a Bach huszárokat esufolta így, amikor egy mul század közepe táji tréfás naptárban ilyenképpen állította össze x megye tisztikarát: Megyefőnök: **Aerger**, elnök: **Berger**, törvényszéki tanácsosok: **Hunger** és **Leider** stb. stb. Állítólag gróf Széchenyi is nagyot nevetett e cifra sematizmus hallatára és talán maga sem gondolta, hogy a magyar, az osztrák után, hazája másik megmontóját, a zsidót fogja ezzel illetni.

— **Felosztják a Pestetich-, Károlyi- és gróf Berechtold-birtokokat.** Békéscsabáról jelentik, hogy több békésmegyei községben megkezdtek a kisparcellák, örök bérletek és kis-haszonbérletek kiadását. A jelentkezőket gróf **Festetich Sándor** nagymagocsi és györgykirályi, gróf **Károlyi László** derékegyházi és istvántelki, gróf **Bechtold Lipótné** lajosszéni, továbbá a Mezőgazdák kenderipari részvénytársaságnak derékegyházi birtokából elégitik ki. Ha a kisajátításra kerülő birtoktestek nem felelnek az összes igényeket, akkor a földbirtokrendező bíróság kiküldöttje megindítja a megváltási eljárást más számbajövő birtoktestekkel szemben is. — Az orosházi járáshoz **Gáboros** községben kezdik meg a földbirtok-reform végrehajtását.

— **Íj. Schaff János** táncintézetében a Róyalban az új tanfolyamok január hó 2-án hétfőn kezdődnek.

A Karácsony diadala

Szeretteinktől elszakít az élet.
De csak testben választhat el.
Ha minden földi káposz semmivé lett,
Annál erősebben összeforr a lélek;
Földi kéz néki gátat nem emel!

Hanem lehetünk mindannyian együtt
Egy nagy karácsonyja alatt,
Oh azért egymást szeretlön jelleljük,
Aki nekünk összetartozik a lelkük,
Ha jó a vágyva-vágyott pillanat.

Tikos Andor

Hiába való a harc a kapitalizmus ellen

Riga, dec. 24. Lenin december 20-án nyitotta meg Moszkvában a IX. bolsevista kongresszust. Megnyitó beszédében úgy nyilatkozott, hogy a kommunizmusnak nem sikerült teljesen megszabadulnia a gazdasági kapitalista szellemtől és most teljesen lehetetlen tovább folytatni a harcot a kapitalizmus ellen. Beszéde végén kijelentette, hogy tudatára ébredt annak, hogy nem a kapitalizmus megsemmisítéséről van szó, hanem éppen a kapitalizmus fenntartásáról s annak állami kapitalizmussá való átváltoztatásáról.

DEBRECENI KALAPGYAR

Szél Gergely

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan pontosan készíttetnek **Piac-u. 63. sz.**

Megkezdődött a nagy Karácsonyi vásár!

U. n. borkabát, szörme- és gazdasz-kabát hosszú lábak és s. inas téli kabát, legdivatosabb férfi, fiú és gyermekruhákat **duz választásban legolcsóbb szabott árak** mellett vásárolhat **GERŐ ERNŐNÉL** **DEBRECEN Piac-u. 69** (Megyeházai szoban.)

— **Eljegyzés.** **Turcsék Gyula** és **Stein Margit** jegyesek.

— **A Keresztény Nemzeti Liga** azon tagjait, kik a „Földalatti összeesküvők” c. művet megrendelték kérem, hogy 40 K lefizetése ellenében f. hó 31-ig bezárólag nálam vegyék át, különben azt más jelentkezőnek leszek kénytelen átadni, minthogy az összeggel el kell számolnom. A főtítkár: **dr. Pórszász Károly ügyvéd** Debrecen, Darabos-u. 17.

— **Eljegyzések.** **Kukucska István**—**Török Erzsébet**tel, **Marozsán Gábor**—**Harangi Eszter**rel, **Duró József**—**Veres Rózával**, **Való Antal**—**Göblyös Margittal**, **Szabó Lajos**—**Fekete Mária**val.

— **A Debreceni Patronage Egyesület karácsonyfájára** és az árva gyermekek téli ruhával ellátására újabbán a következő adományok folytak be: **Szomjas Gusztávné** főispánné 1000 K, a **Röllig-féle** vendéglőben levő **Baráti-kör** asztaltársaság **dr. Szatai Ferenc** ur útján 200 K, **Török pezsgőgyár** 100 K, **dr. Körösi Kálmán** 100 K, **Hollós István** p. ú. igazgató ivén 433 K, **özv. dr. Maizner Jánosné** ivén 1150 K, **dr. Vásáry István** 100 K, **Csapó László** ivén 400 K, **Bárdos Gézané** ivén 40 K. Az eddigi gyűjtés eredménye: 45,988 K 52 fillér. Ezenkívül **Csengeri Dezső** kereskedő 6 pár és **Keiner** és **Schwartz** kereskedők 4 pár új cipőt adományoztak a Debreceni Független Ujság útján.

Ugy a gyűjtőknek, mint a nemes szívű adományozóknak ezuton hálás köszönetét fejezi ki a Patronage Egyesület elnöksége. **Dr. Kesseri Lajos**, curiai bíró, törvényszéki elnök, a Patronage Egyesület elnöke.

— **Házasságkötések.** **Lengyel Lajos** kelmefestő **Imre Mária**val vasalónő, **Vida János** földbérő **Varga Juliánna**val, **Szatmári István** városi napidíjas **Komócsin Rozáliával**, **Besztai Sándor** dohánygyári géplakatos **Tóth Margittal**, **Reiszinger Ferenc** főmozdonyvezető **Schramm Saroltával**, **Ferenczy József** városi nyilvántartó **Gujási Margittal**, **Sabó Imre** cipész-mester **Szatmári Sárkával**, **Bakacsi Pál** ékszerész **Dvorák Emmával**, **Szél János** ács és molnár **Bese Zsófiával**, **Lengyel Károly** erdőtelepítő **Kopcsák Piroskával**, **Jóga Bálint** földműves **Kozák Erzsébet**tel, **Herbály Mihály** szobafestő **Szabó Mária**val, **Jóga István** földműves **Gönczi Juliánna**val, **Pajtás István** cipészsegéd **Szilágyi Annával**, **Ari József** géplakatos **Kovács Erzsébet**tel.

— **Husfűstölés** pontosan és kifogástalanul. **Zöldfa utca 3. sz. alatt.**

— **Névjegyek a legolcsóbban**, a legszebb kivitelben azonnal készülnek **Csáthy Ferenc** papirkereskedésében **Piac-u. 8.** Újévi naptárak a legnagyobb választékban.

— **GRECKÓ karácsonyi képvásár** **Méliusznál.**

— **A váci püspöki borpince** kiváló palackozott faj borainak vezérképviselete és bizományi raktára a Közgazdasági bank és váltóüzlet rt.-nál. **Piac-u. 59. sz.**

— **Legolcsóbb karácsonyi ajándék a könyv.** Mesés-könyvek, ifjúsági iratok, levélpapírok, karácsonyfadiszek és minden más karácsonyi ajándékok a legnagyobb választékban **Csáthy Ferenc** könyvkereskedésében. **Piac-utca 8.** kaphatók.

— **Férfi és női**, szörmével, teveszőrrel, bőrrel bélelt **keztük**, gumminadrágtartók, fűzők, csipőszoritók, melltartók, antilop, szarvasbőr, triko és kötött keztük érkeztek **Vitáriushoz**, **Piac-u. 16.** Alföldi-palota.

— **Eljegyzés.** **Dr. Kiss Zsigmond** eljegyezte **Tolvaj Erzsikét** **Ocsódról.**

— **Halálozások.** **Szabó Sándor** gör. kath. 6 hónapos, **Fruchter Elemér** izr. 3 éves, **özv. Kis Istvánné Kis Juliána** 73 éves, **Zombor István** ref. 56 éves, **Füleki Kálmán** lakatos-mester ref. 78 éves, **Frózi István** ref. 83 éves, **Kerekes György** ref. 75 éves, **özv. Márton Gáborné Pap Juliána** ref. 83 éves, **Balog Juliána** róm. kath. 15 éves, **Kun Margit** ref. 11 hónapos, **Varga Sándor** ref. 63 éves, **Stanczel Ferenc** dr. róm. kath. 83 éves, **Szücs Erzsébet** ref. 17 éves, **Debreceni Mihály** ref. 53 éves, **Visky Mária** ref. 3 éves.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR

Vasárnap d. u.: Az iglói diákok.
Vasárnap este: Postás fiu és huga.
Hétfőn d. u.: A falu rózsája.
Hétfőn este: A kis király.
Kedden: A fakir. B) bérlet.
Szerdán: A fakir. C) bérlet.

Színház és Mozi. Halasi Andor kitűnően szerkesztett heti lapjának karácsonyi száma gazdag, élénk, ötletes és változatos tartalommal jelent meg dupla terjedelemben. Közli Kálmán Mancsi, Székely Zizi, Szigeti Jenő, R. Nádosy István és Pintér Dezsőnek „A falu rózsája” szerzőjének arcképét. Megtalálja benne az olvasó az egész hét minden előadásának színlapját s az összes mozik műsorát. Az izléses szép külső kiállítás a Magyar Nemzeti Könyvészet Lapkiadó-vállalat nyomdáját dicséri.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Kedden lesz **A fakir premierje** a Csokonai színházban. **Halassy Mariskának és Rubinyi Tibor**-nak ismét módjában lesz nagyszerű művészetüket bemutatni, mely egyszermind a darab sikerét is jelenti. Szerepe van még a darabban Heltaynak, Mátrának, Lux Böskének.

Modern Kabaré érdekes karácsonyi műsorral kedveskedik a közönségnek. Három részből áll az ünnepi műsor. A zenekedvelők számára Plasketz Frigyes, a kabaré kiváló karmestere és Sovánka Sándor, a szeniális fővárosi cigányprimás klasszikus zeneszámokat, köztük operákat is adnak elő. A tánccsapatok számára fellép Rudas Ferenc, az ismert művész. Lesz táncverseny a közönség részvételével. A kabaré-részben szenzációs lesz a Bekői 45 és feles tréfája és az „Allatorvos”. A premier iránt nagy az érdeklődés. Ezekben a darabokban Virág Ferenc, az ismert fővárosi komikus lép fel, mint vendég. A műsor többi számaiban szerepelnek Kemény Olga, ez az elsőrandu kabaréművész, Ember Ilus, az ünnepelt táncművész és a népszerű Somló Lola. Jegyek előjegyezhetők 9-76. telefonszám alatt.

Ch. Percel Karola az ünnepek után új tánckursusokat kezd. Beiratkozni lehet az Uránia kerestépeületében levő lakásán és az Apolló pénztáránál.

Az Apollóban ma az Ördögösök, tragédia az orosz életből, 6 felvonásban. Dosztojevsky világhírű regénye után és a Lukullus Lakoma-című kitűnő 2 felvonásos amerikai vígjáték kerül utóljára bemutatásra.

Sándor Mátyás. Jules Verne nagyszerű regényét, a párisi Gaumont fimgyár remekművét mutatja be hétfőn az Apolló a budapesti Kamara-színházzal egyidőben. Verne fantáziája, a párisi filmkultúra művészete és Bo-wald Joubé, a főszereplő geníálitása domborodik ki e filmen. Romuald Joubé, kinek a J'accuse és az Odette asszony vétke szereplése óta játéka felejthetetlen, a Sándor Mátyás szerepében világsikereket arat. Gyönyörűséggel, meghatottsággal és ujjongással fogja nézni a közönség ezt a filmet, mely Budapestet lázba hozta. Bemutató előadás hétfőn 3, 5, 7 és 9 órakor. Jegyelővétel.

— **Nincs kegyelem! (Misericordia)** az Uranus ünnepi műsora karácsony első és másodnapján. A forradalom lázában vonagló Oroszország megdöbbentő drámája, egy megindítóan szomorú szerelmi történet keretében. Akik a felkelő napot várták — a börtönök penészes és sötét pincéit kapták osztályrészesül. Akik az élet ragyogó napsütésében akartak szeretni, a vérpadló vezető szomorú és hosszú uton behunyják a szemüket, hogy könnyebb legyen az örök vállás. S a tragédia végén feltűnik az Igazság szigorú Istenasszonyának képe: Fiat Justitia, percat mundus — legyen igazság, vesztessen a világ. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Az Uránia mai ünnepi műsorát, a világhírű oberammergaui passiójáték keletkezéséről készült „Az Oberammergau legendája”-című film 6 felvonásban és „Dárió”, a kéz nélküli tope bámulatos mulatványai és „Egy makrancos hölgy”-című vígjáték dominálja. Kezdetek 3, 5, 7 és 9 órakor. Utalvány ma nem érvényes.

József, Jákob fia. Az olasz filmkultúra és művészet egyik legszebb és legkimagaslóbb csodás kiállítása, monumentális mesteri alkotása. „József — Jákob fia” nagy bibliai történet 6 felvonásban, 10.000 szereplő! Gyönyörű fotográfia! Korhű jelmezek! Egyiptomi felvételek! A legkiválóbb olasz művészek játéka! — egy kedves vígjátékkal hétfőn 3, 5, 7 és 9-től, kedden 5, 7 és 9-től lesz műsor az Urániában. Rendes helyárak. Utalvány érvényes.

Három új szó! Marci bajban van! vagy Marci, Shimmy, Uránia.

A legújabb „Shimmy táncot Szigeti An-nus és Endrey Jenő fővárosi művész pár fogja bemutatni az Urániában dec. 30. és 31-én „Marci baj van! . . .” c. amerikai burleszk szkecsben, melyben még Tábori Emil, Tábori Sári, Cseh Iván, Szende Arthur, Szigeti Anna és Endrei Jenő fognak fellépni a színpad részben. Saját érdekében váltsa meg jegyét előre, mert az előadás napján nem lesz jegy olyan érdeklődés van e szkecs iránt.

Jön! az éneklő film! Nem gép! „Kacag-bajjzó” az Urániában!

Marci-Shimmy-Uránia.

Marci bajban van! . . . és a Shimmy tánc. Életében nem mulatott olyan fenségesen, mint mulatni fog, ha megnézi az Urániában „Marci bajban van! . . .”-című amerikai burleszk szkecsét! Gurulni fog a kacagástól „Shimmy”, a legújabb és leghíresebb amerikai táncot is láthatja, mely a fővárost lázba hozta. Bemutató előadások dec. 30. és 31. Csak 2 napon, Gondoskodjon magának jegyről előre, mert lemarad az előadásról!

Shimmy-Marci-Uránia, december 30. és 31, pénteken, szombaton.

SPORT

Testnevelés

Az 1922. év a magyar nemzet testnevelési ügyében fontos fordulópontot jelent. A nemzetgyűlés 1921. évi egyik utolsó alkotásában kiváló magvat vetett el, melynek gyümölcsét, ha csak hozzá nem értő kertészek tudatlansága el nem fogja rontani, már nemsokára élvezni fogjuk. A nemzetgyűlés és a kormány belátta, hogy nemcsak Budapesten kell a sportot fejleszteni, hanem a magyar nemzet regenerálását a vidék, a falu népének egészséges természetűl nyert erejével lehet elérni. A törvény erejénél fogva minden 21 évet be nem töltött egyén részére fennáll testi erejének és ügyességének fejlesztési kötelezettsége, mely alól csakis orvosi felmentés tehet kivételt. A törvény keresztülvitelére is gondot fordít a kormány. Egyfelől az állam gondoskodik megfelelő módon a támogatásról, másrészt a városokat, és községeket és nagyobb vállalatokat is kötelezi erre.

Maga részéről az állam január 2-án megteszi a kezdeményező lépéseket. Ezen a napon fogják ugyanis elfoglalni a körzetbe osztott testnevelői oktatók — kik most egy rövidebb tanfolyamon voltak Debrecenben is — a helyüket s azonnal megkezdik az ifjúság kataszterének a felfektetését s a községi ifjúsági sportegyletek szervezését.

Minden ifju, ki valamely egyesületnek aktív tagja, sportolást ott tovább folytathatná, akik azonban nem aktív tagjai semmilyen sportegyesületnek, ezek az állam felügyelete alatt megszervezett egyesületnek tagjai. Minden ifjunak a különböző téren elért eredményei nyilvántartatnak.

Ez a nyilvántartás kisértő 21 éves korig. A tagok számával arányosan növekedik a testnevelési oktatók száma is. Egyelőre csak a járási székhelyek kapnak ilyen, míg a megyei székhelyen egy megyei testnevelési felügyelőt szerveznek, amely az országos testnevelési tanács felügyelő alá van rendelve.

A városok, községek, ezzel szemben tartoznak elsősorban játéktérrel, majd sportterrel, kijelölni, uszodákat építeni és sportornázzat s egyéb sportcélokra termetek átengedni. A törvény bizonyos kisajátítási jogot is foglal magában e célra egy a közbirtokosság, mint a magánosok terhére. Az 1000 munkást meghaladó gyárüzemek, vállalatokra nézve ezen kötelezet-

ség szintén fennáll. Több kisebb üzem közösen tartozik ugyanezt elvégezni.

Minthogy mindezeknek a keresztülvitelére elsősorban pénz kell, nem általtatjuk magunkat azzal, hogy máról-holnapra már megvalósul a terv azonban a társadalom s az állam közösen fenszerez munkájával kivitel módja nem lesz megerőltető. Az állam már a maga részéről a totalizátor összes jövedelem részesevé erre adta: a társadalom azon része, mely ifjkorában a testnevelés jótékony hatását érezte, eddig is hozzájárult, áll ez elsősorban a budapestiekre és a TEBE-re, de a vidék pénzintézeteiről és társadalmáról ez már nem mondható el általánosságban.

Testnevelési főiskola felállítása is megígértetett, de ezenkívül még egy, a sportolók ígéretföldje: a Nemzeti Stadion felállítása is törvénybe került. Ha ez egyszer elkészül, méltóan foglalhatunk helyet az olimpiászt kérő nemzetek sorai között, hogy amit eddigi munkásságunkkal is megérdemeltünk, a Budapestön rendezendő olimpiai versenyre megbízást nyerjünk. Ennek a versenynek nem csupán sportjelentősége lenne, hanem egyik főcélja kell, hogy legyen a világ minden nemzetéből ide-sereglenők előtt demonstrálni nemzetünk kulturáját, a rólunk elterjesztett hírek valótlan-ságát s a trianoni békeszerződés igazságtalanságait. Eddig is a sport terén többet értünk el, mint amennyit a volt közös diplomácia a magyarság megismertetésére elérni tudott.

Ez kell, hogy lelkesítsen minden hazafit a sport anyagi és erkölcsi támogatásakor.

A DTE zenés teaestélye. A Debreceni Tornaegylet vasárnap, Karácsony első napján, délután 5 órai kezdettel a Royalban zenés teaestélyt tart.

BEAC-NSC 4:0. A II. osztályu bajnokságban oly eredménytelenül szereplő BEAC kellemes karácsonyi ünnepeket szerzett híveinek. A bajnokság élén haladó NSC-t fölényesen legyőzte s ezáltal két értékes pontot szerzett.

MLSz kerületi tanácsulése. A kerületi tanács f. hó 28-án, szerdán délután 6 órai kezdettel ülést tart a DKASE Magyarhazkavéházbeli külön helyiségében. A tanács ezen ülésének egyik fontos tárgya a németországi csapatokkal való mérkőzés lehetősége. A fontos programra való tekintettel a tanács tagok teljes számmal való megjelenése kívánatos.

A mezőgazdaság fejlesztése

Törvényjavaslatok előkészítés alatt

A m. kir. földmivelésügyi miniszteriumban, ügykörök szerint csoportosítva, az ország mezőgazdaságát a legközelebbi jövő szempontjából érdeklő következő törvényjavaslatok, rendeletek, illetőleg kormányzati intézkedések vannak előkészítés alatt:

Az erdészeti igazgatás körében az országos erdei alapról, az erdőbirtokhitelről az erdészeti igazgatásról, az erdőgazdasági kamarákról, az alföldi erdők telepítéséről, az erdők elidegenítéséről és az erdők fenntartásáról van egy-egy törvényjavaslat előkészítési folyamatban.

A lötenyészési igazgatás körében kiadós munkát ad a mentelep osztályok új területi beosztása, a fedeztetési állomások felállításának előkészítése, valamint egy a lötenyészési, mint az országos állategészségügyi érdekeket veszélyeztető, úgy nevezett zugménekkel való viszály leküzdése.

A vadászati igazgatás körében a vadászati törvény revíziójának előkészítésén kívül intézkedés történt abban az irányban, hogy a közeljövőben a hazai vadásztársaságok részére vadállományuk felfrissítése céljából megfelelő élő vadtrácsok, egyelőre nyulak osztásának ki.

Az állategészségügyi igazgatás körében az új állategészségügyi törvényjavaslaton folyik a végső simítás és egyúttal már most munkába vétetett e javaslat közeli törvényerőre emelkedésének reményében a rávonatkozó végrehajtási rendelet kidolgozása is.

A mezőgazdasági munkásügyi igazgatás körében a mezőgazdasági egyeztető bíróságok végrehajtási rendelete, az ingyenes jogsegély jogvédő irodák tervezése, mezőgazdasági mun-

kák közvetítése, a helybeli munkások alkalmazásának biztosítása, a szükségmunkák biztosítása az aratás nélkül maradt munkások részére, a *összes mezőgazdasági törvények revíziója*, a cseléd költözködési határidő megváltoztatása, a gyermekmunkának a mezőgazdaság körében való védelme, a mezőgazdasági munkák vállalóinak szövetkezete, a mezőgazdasági cseléd lakásviszonyok rendezése, a gazdasággal foglalkozóknak, cselédek, napszámosok, kiskisgazdák baleset elleni biztosítására vonatkozó törvényjavaslat előkészítése, gazdasági munkaházak építésének és házhelyek beépítésének állami támogatás mellett való megoldását előző törvényhatósági intézkedések előkészítése, a gazdasági munkáspénztár által igénybe vett orvosok díjazása szabályozásának kérdése, végül a vízi és erdei munkálatoknál alkalmazott munkások és segéd munkások betegség és baleset elleni biztosításának rendelet útján való újabb szabályozása azok a kérdések, amelyeknek a legközelebbi jövőben leendő megoldása foganatba vétetett.

A *szőlészeti és borászati igazgatás* körében két fontos törvényjavaslat áll előkészület alatt. Az egyik a hatályban álló bortörvény korszerű módosításáról, a másik a szőlészeti és borászati alkalmazottak szolgálati jogviszonyainak szabályozásáról. Előkészület alatt áll a szőlővessző forgalom újabb szabályozásának, a levált országterületeken levő állami amerikai vesszőszaporító szőlőtelepek pótlásaként újabb telepek létesítésének ügye, nemkülönben Sopronban szőlészeti és borászati szakiskolának felállítása, továbbá az ország szőlőgazdái szénkének szükségletének biztosítása céljából a trianoni szerződés folytán elveszített pozsonyi és zalatnai szénkének gyárak helyett egy új szénkének gyárnak Csonkamagyarország területén leendő mielőbbi tüzemhelyezése, végül állami közpincéknek a szakszerű borkezelés és ugynevezett típusborok teremtése céljából szükségessé vált intenzívebb kihasználása.

A *mezőgazdasági szakoktatás* igazgatása körében folyamatban van a meglévő földmives iskolák, mintegy 80%-ának ugynevezett *kisgazdaképző iskolákká*, a többi 20%-nak ugynevezett *mezőgazdasági altisztképzővé* leendő átszervezése, továbbá a vitézi telek üzemi berendezésének megszervezése oly célból, hogy a becsület mezéjén kiváló érdemeket szerzett adományos vitézeknek az okszerű mezőgazdasági munka felvétele mielőbb lehetővé tésék. Már eddig is a maga összességében mintegy *tízezer katasztrális holdat meghaladó* területű ily vitézi telek üzemtervének elkészítése vétetett munkába.

Ezt az akciót egészíti ki a másik, a honvédelmi miniszterrel karöltve megindított akció, amelynek célja a nemzeti hadsereg legénység-állománybeli egyéneinek az okszerű mezőgazdasági kultúrával leendő megismertetése. Ebből a célból egyes helyőrségeknél máris 20-20 katasztrális hold mezőgazdasági és megfelelő nagyságu kertészeti üzem van felállítva.

A *mezőgazdasági kísérletügyi igazgatás* körében rendelkezésre álló munkaerőket a mezőgazdasági termények, termékek és hamisításának tilalmazásáról szóló 1895-ik évi XLVI. t.-c. végrehajtásának hatályosabbá tételével kapcsolatos sok irányú teendők foglalkoztatják. Ezek közül egyike a legfontosabbaknak az *új magyar élelmiszertörvény* kiadásának előkészítése, ennek keretében többek között a turó és sajttelék, valamint a tejfel és tejszín forgalmának újabb és kimerítőbb szabályozása. Gondoskodás történt az Országos Közélelmészeti Tanács áruuzsora albizottságának idevonatkozó határozatára való tekintettel is az *élelmiszerhamisítási tilalmazó törvény* megszegése miatt indítandó kihágási eljárások folytatásának lehető gyorsítására is. Végül nem kevésbé fontos célt szolgál az engedélyhez kötött tej és tejtermékek ellenőrzésének megszervezése, valamint a tervbevett ecetfőzőmesteri, nemkülönben a gyümölcsipari tanfolyamoknak esetről-esetre leendő megszervezése.

A *kertészeti és gyümölcsészeti igazgatás* körében tervbe vannak véve olyan kísérletek, amelyeknek célja az illető vidék természetének legjobban megfelelő ugynevezett *tájfajták* természetű előfeltételeinek pontos megállapítása. Ilyen kísérletes beállításra terveztetik a kecskeméti barackra, a kőrösi meggyre, a makói hagy-

mára, a györi petrezselyemre stb. Kísérletek folynak továbbá olyan gumós, hagymás növények itthoni termesztésére, amelyeket mint a jácintot, tulipánt, gyöngyvirágot, ezideig nagyjából külföldről kellett importálni. Külön gondoskodás fog történni a hazai *konzervipar* fejlesztésére az által, hogy a konzervgyártásra alkalmas zöldség és gyümölcsfélékből minél több termeltessek, hogy ilyen módon ezek a termények ne nyerszen, hanem feldolgozva kerüljenek forgalomba, a termelt feleslegek pedig még idejében megfelelő külföldi piacokra kerülhessenek.

A földbirtok szocializálásával kapcsolatos igazgatási ügykörben minden intézkedés megtörtént arra nézve, hogy a központi lebonyolító bizottság vagyontömege mielőbb felosztásra kerüljön és ily módon ez a vagyontömeg az érdekelt gazdátársadalom közmelegnyugváására mielőbb felszámoltassék.

Végül a *mezőrendészeti igazgatás* ügykörében előkészület alatt áll a mezőgazdaságra káros állatok és növények elleni védekezésről szóló törvényjavaslat, valamint a köztenyésztésre szolgáló apaállatok köteles vizsgálata tárgyában kibocsátandó rendelet.

Vasutépítés — buza ellenében. A makóiak már régóta három vasutovonal építését tervezik. Mind a három vonal Makóról indulna ki. Az első a tót telepés községeken keresztül Tótkomlóra, a második Orosházára, a harmadik pedig Püspöktelepén át Hódmezővásárhelyre vezetne. A tervet a közbejött forradalmi események miatt nem tudták megvalósítani és azt most újból fölvetették. Ez ügyben a makóiak most értekezletet tartottak és úgy gondolják, hogy mindazok, akiknek földje a tervezett és megépítendő vasut mentén jobbra és balra két kilométeres zónán belül fekszik, kilenc éven keresztül évenként és holdanként 6-6 kilogramm búzát adnának természetben. Ezt a vasutársaság összegyűjtve külföldre vinné és ott svájci aranyért értékesítené. Ilyen módon biztosítható volna a megfelelő külföldi tőke, amellyel a vasutépítés a mai viszonyok között is megvalósulhatna.

A **tőzsdei forgalom megadóztatása.** A pénzügyminiszteriumban a tőzsdei forgalom megadóztatására két tervezet készült. Az egyik azt célozza, hogy a tőzsdei forgalmi adót a korona árfolyamának alakulásához képest emeljék, a másik tervezet a bécsi újítás nyomán a tőzsdei ügyletekből eredő nyereségben közvetlenül akarja részesíteni az államot.

Árumintavásár Budapesten. A budapesti kereskedelmi és iparkamara megkezdte a 13 ik áruminta vásár előkészítő munkálatait. A vásárt a jövő év június első felében tartják és résztvesznek rajta az összes szakmák.

KELETMAGYARORSZÁGI BAROMFI- ÉS GALAMBTENYÉSZTŐK EGYESÜLETE

Készülődés a kiállításra

Minden tenyésztőnek, mikor arra határozta el magát, hogy kedvelt állataival versenyre indul, tisztában kell lennie azzal, hogy mely állatait szándékozik kiállítani. Fontos tehát az, hogy tenyésztőrzseinkből a legmegfelelőbb egyedeket válasszunk ki. Mindenesetre igyekezzünk azon, hogy fejletlen, gyenge és vedlésben levő állatokat ne küldjünk be a kiállításra, de törekedjünk arra, hogy egészséges kivedlett s legalább egyéves példányokat nevezünk be, szóval olyanokat, melyek erőteljes voltuknál fogva az új fíradalmait is jobban kiállják s főleg teljes fejlettségük folytán remény van arra, hogy díjazásra érdemesnek találtnak.

Ha már kellő szigorúsággal megállapítottuk a kiállításra küldendő állatainkat, akkor gondoskodni kell azoknak ugynevezett előkészítéséről. Tanácsos tehát az állatokat szűkebb helyre (ketrec, kalitka) helyezni, körülöttegyakrabban foglalkozkodni s így szoktatni arra, hogy szelidek legyenek. A kiállításon az így megszoktatott állatok nem lesznek annyira fé-

lénkek s szépségüket és minőségüket hamarabb elárulják. Mindenesetre gondoskodni kell arról is, hogy a kiállítani szándékolt állataink piszkosok ne legyenek; a törött tollak helyettesítését se feledjük el, tehát azokat idejében ki kell huzni, hogy a kiállításig az új tollak ki-
nőjjenek. A takarmányozást illetően is előrelátással kell lennünk. A tyúk, kacska, pulyka és lud főleg árpához szoktatandók, mert a kiállítás tartama alatt, tekintettel szűk helyükre és ennél fogva korlátozott mozgásukra, főleg ezzel lesznek etetve, míg a galambok búzát és kölest kapnak. Ha tehát állataink már előre hozzászoknak ezen takarmányozáshoz, a kiállítás változott viszonyait könnyebben állják ki.

Ha az elmondottakat már kellően elintéztük, meg kell tenni az előkészületet az állatok csomagolására. Ezt a legtöbb tenyésztő az utolsó percre hagyja. Kívánatos pedig, hogy e tekintetben is már eleve gondoskodjunk. Elsősorban igyekezzünk olyan csomagolási eszközt használni, hogy abban az állat oda és vissza küldése teljesen biztosított legyen. Tehát gyenge alkalmányokba ne helyezzük be állatainkat, mert így csak magunknak okozhatunk kárt. Legcélszerűbb könnyű kosarakat, esetleg könnyebb, de biztosan összeállított ládákat használni. Ez irányban tehát a legteljesebb gondossággal kell eljárni, hogy ezáltal a kiállítás rendező bizottság munkája is megkönnyíthessék, mert rozoga csomagolási eszközzel csak hátráltatjuk az amugy is tulterhelt rendezőseget. A csomagolandó állatok alá szalma vagy fűrészpor helyezendő, mert ellenkező esetben bepiszkolódhatnak, ami pedig a szépség rovására történik.

Végül legyünk figyelemmel a beküldési határidőre s állatainkat úgy indítsuk utba, hogy azok kellő időben beérkezzenek a kiállításra.

Kiállítási hírek. Egyesületünk vezetősége kéri tagtársainkat, hogy a kiállítás látogatására ismerőseik figyelmét felhívják s ezáltal baromfi és galambtenyésztésünk fejlesztését ez uton is előmozdítani sziveskedjenek.

A kiállítás megnyitása 1922 január 7-én délelőtt 9 órakor fog megtörténni, erre egyesületünk tagjainak teljes számban való megjelenését kéri a rendező-bizottság annál is inkább, mert a vidékről benevezett tenyésztők nagyobb számban fognak megjelenni a megnyitáson.

Azon tagokat, kik saját ketreceiket és kalitkáikat a kiállítás tartamára felajánlották, kérjük, hogy azokat az elrendezés céljából legkésőbb január 6-án délelőtt 10 óráig a város-házára beszállíttassék. A helybeli kiállítók benevezett állataikat január 6-án délután 2-4 óráig a kiállítás helyiségében feltétlenül adják át a rendező-bizottságnak, mivel a bírálat ugyan-ezen nap délután 5 órakor kezdetét veszi. Kiállítás után a helybeli tenyésztők állataikat január 8-án este 6-7 között lehetőleg vegyék át a rendezősegtől.

Tudatjuk a kiállítókkal, hogy ezideig 8 tiszteletdíj ajánlatot fel versenydíjakra: újabban Piros István, Szabó Ödön, Groskó György Balogh István, Kőrösi Ferenc, Létai Lajos és Péntek Lászlóné hoztak ez irányban megfelelő áldozatokat. Amennyiben tagjaink további díjakat óhajtának felajánlani, ebbeli szives készségeket folyó hó végéig jelentsék be az egyesület vezetőségénél.

Tekintettel arra, hogy a vidéki tenyésztők későn értesültek kiállításunkról s hogy több idejük legyen a nevezésre, a bejelentési határidőt folyó hó végéig meghosszabbítjuk s kérjük tagtársainkat, hogy ezen körülményről vidéki ismerőseiket mielőbb értesítsék s a kiállításra való részvételre felhívják.

A rendező-bizottság meghívók kikocsátását határozta el, felhívjuk tehát tagjainkat, hogy meghívandó ismerőseik s az ügy iránt érdeklődők névsorát adják be az ügyvezető alelnökhöz.

— **Előfizetés.** Lapunk előfizetése ismételtén és nyomatékosan felhívjuk tagtársaink szives figyelmét azzal, hogy az előfizetési díjakat e hó 29-ig okvetlenül fizessék be az ügyvezető alelnöknél, mert a hivatalos rész megjelenését csak kellő számu előfizetés mellett biztosíthatja egyesületünk.

Sesztina Lajos vaskereskedése Piac-u 23. Telefon 6.

Rudvasak, vaslemez
Horgon, fedellemez
Tűzhelyöntvények :
Karikás kályha : : :
SZÉGEK, Huzalok,
Csiszoló korongok,
Vadászati czikkék,
GAZDASÁGI, HÁZ-
TARTÁSI VASÁRUK

Dezső László ingatlanforgalmi intézet és bankirodája Maróthy György-u. 19. Fennáll 15 év óta.

Eladó és vész: Földbirtokot, csa-
kat, gyárakat és cséplőgépeket, gőzmal-
mokat és szállótelepeket.

Bankügyekben: Pénzkölcsönt fo-
lamlan és kezizálogra bármely összeg ere-
jéig eladó és vész idegen pénzeket, dollárt,
szvált, lelt, márkát és frankot és tőzsdé-
ügyekben megbízhatóan eljár.
DEZSŐ LÁSZLÓ
telekkönyvi okl. v. rendőrfogal-
mazó irodája.

Ékszer

Jegygyűrűt, briliáns árut, zseborát,
szivarka tárcát olcsón árusít, ja-
vításokat felelősséggel készít

Pintér Gusztáv

Tisza palota. Piacz utca 18. szám.

NEMZETI HITELINTEZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

DEBRECZENI FŐKJA KOSSUTH-U. 7.
Telefon 340 és 350.

Betéteket könyvekre, folyószámlára elfogad előnyös
kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt váltókra és folyószámlákra.
Idegen pénzeket vesz és elad.

Bel- és külföldi átutalásokat a legelőnyösebben eszközöl.
Központ: Budapest, VI. Vilmos császár ut 25.

FIÓKOK: Budapesten 8 Abony, Balassagyarmat, Békéscsaba, Budaörs, Deb-
reczen, Dombóvár, Eger, Esztergom, Gyöngyös, Győr, Járókszallas, Kaposvár,
Kecskemét, Kiskunhalas, Kiskunfélegyháza, Kisújszállás, Kispeszt, Mezőtur,
Miskolc, Nyíregyháza, Paks, Sátoraljaújhegy, Szeged, Szekszárd, Szentes,
Szombathely, Szonok, Törökszentmiklós, Veszprém, Zalagereszeg, Zalaszentpál

Aki a Hajdusági Répes Naptárt

megveszi,

1000 koronát nyerhet

ha megfejti a naptárban elhelyezett találós kérdést

Kapható minden könyv- és papírkereskedésben és az újságárusoknál.

STERN JÓZSEF R. T.

BUDAPEST, IV., KÁLVIN-TÉR 1.

ALAPITVA 1859.

Nagy újévi Vásár

A nagy drágulás ellenére összes osztályainkon az árak az eddigi olcsó árakon kerülnek eladásra.

Szővetosztály:

- Női gyapju ruhászövet, szép divatszín-
ekben — K 425 től
- Kitűnő női ruhászövet divatos hajszál-
esikokkal — K 260 től
- Tükörkelme gyönyörű esikozott mintá-
zattal — K 360 től
- Legszebb sötét szövetek — K 325 től
- Volour ruhakelme divatos koekás és
esikos mintázattal — K 650 től
- Divatvelour, kabát és kosztümre, gyö-
nyörű színekben — K 750 től
- Férfi szövetek óriási választékban K 550-320 ig

- Fekete és sötétkék szövetek minden minőség és árban a legnagyobb
választékban kaphatók.
- Jó minőségű flanel esikozott és egy
színből — K 135 től
- Legfinomabb double flanel igen szép szí-
nekben, divatmintázattal — K 175 től 285 ig

Selyem- és diszosztály:

- Női ruhabárony, bordás szövésű, igen
szép színekben — K 650 től
- Pongyolabárony legszebb mintázattal — K 480 től
- Patent bárony minden színben — K 450 től
- Angol velvet gyönyörű színekben — K 780 től
- Valour sifon, trió-selyem, crepp-dechime, satin-dechime, dachezs-
moussin, tafet, japon imprimé és a legújabb ruhaszínek minden
színből raktáron. — Mindennemű selyem- és p. ruhák egy színi
és mintás kivitelben a legnagyobb választékban raktáron.

Kész női ruha osztály:

- Féltök legújabb divat fazonokban — K 3500 től
- Téli kabátok szőrmegallér és közelével K 3850 től
- Szörme átvétel óriási választékban — K 1950 től
- Szörme-karmoutyuk — K 300 től
- Legdivatosabb kötött női ruha — K 5500 től
- Selyem-trikó női ruha elegáns fazonban K 3600 től
- Női ruha tiszta gyapjakelméből, divatos
kivitelben, linazéssel — K 2200 től
- Pongyola jó minőségű flanelből — K 950 től

Kötött és szövött áruosztály:

- Női kötött kabátok a legszebb kivitel-
ben, tiszta gyapjufonalból — K 1650 től
- Női kötött blúzok minden divatszínben K 950 től
- Lelekmegelőző, tiszta gyapjufonalból,
kötött — K 450 től
- Teveszőr újjas férfimellény — K 1500 től
- Trikó reform női nadrág — K 375 től
- Női harisnya fekete és barna színben K 98 től
- Női harisnya, finom moussin, minden
színből — K 125 től
- Férfizokni divatos esikozással és
egyszínből — K 95 től
- Női trikó keztyű félig bélelt, minden
színből — K 250 től
- Változatos, legfinomabb skót plaidok, árcsökkentés, Bé-Bé kabátok és
sepkák igen nagy választékban.

Fehérneműosztály:

- Francia női batist ing gyönyörű kivi-
telben — K 450 től
- Készlet: ing és nadrág igen szép
fazonban — K 750 től
- Férfi ing fehér szegélyes mellé K 725 től és 490 től
- Színes férfi ing, két külön gallérral — K 690 től
- Férfi trikó ing, valódi „Benger“-fele. — K 420 től
- csikos zefir mellé — K 720 től
- Férfi hálógáj jó és szép kivitelben — K 95 től
- Himzett női batistzsebkendő, 3 drb — K 95 től
- Féltökény klot, sifon és szép mosó-
anyagból — K 285 től
- Vállas kötény klot, sifon és szép
mosóanyagból — K 360 től
- Gyapju és teveszőrtakarók — K 900 től
- Klot- és kasmirpaplonek, valamint saját készítményű férfi- és női
fehérnemű, ágynemű és oszcesemőkelegyek állandóan nagy választékban.

Vászonosztály:

- Kitűnő minőségű mosott sifon — K 165 től
- Írlandi vászon 9/8-os, fehérneműre — K 160 től
- Tiszta lenvászon 88 cm széles — K 250 től
- Lepedővásznak 8/4, paplansifon 178 cm széles, ágynemű damaszt,
kanavász, zefir, köpper és csinvat minden minőségben raktáron.
Gyönyörű választék a legszebb kivitelű kávé- és étkezőkészletekben
valamint damaszt- és frottírtörülközőkben,

Gyermekharisnyák: Finom sokerli, fehér, fekete és színekben	K 45	50	55	60	65	70	75	80	85	—	—	párja
Legszebb esikozással	K 60	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	—
Kitűnő patent harisnya, barna, fekete és fehér színekben	K 60	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115

Maradékok igen olcsó árakban!

Viszonteladónak nagybani árak!

4000 koronán felüli megrendeléseket teljesen bérmentve szállítunk!

december 25.

Gazdasági VAS ÁRU, takarékpénztárak és lemezvények beszerezhetők:
 TELEFON: 6-20
Bakos István Pat. herdozár világ-szabalom egyedáru-vás-kereskedésében. sltása.

A hatósági kenyér kiszolgáltatása.

A hatósági lisztellátásban részvevők havonként hat kiló lisztet kapnak. Ezt a lisztmennyiséget egynegyed részben nullás, egynegyed részben főző, egynegyed részben buza-kenyér, egynegyed részben rozslisztben kell kiszolgáltatni. Aki a buza-kenyérliszt és rozsliszt helyett hatósági kenyeret akar igénybevenni, összes lisztkönyveivel és rendőri bejelentőlapjával jelentkezék a liszt-irodában (Csapó-u. 15.), ahol megjelölik azon lisztkönyveit, amelyekre csak kenyeret lehet vásárolni. — A többi lisztkönyveire, amelyet a lisztiroda megfelelő lepecsételéssel szintén meg fog jelezni, csak nullás és főzőlisztet lehet vásárolni. A hatósági péktüzet (Csapó-u. 15.) január elsejétől fogva csak olyan lisztkönyvekre fog kenyeret kiszolgáltatni, amelyekre a lisztiroda azon megjelölése, hogy arra csak kenyeret lehet vásárolni, rá van bélyegezve.

Azokra a lisztkönyvekre, amelyek csak nullás és főzőliszt vásárlására érvényesek, a havi hat kilós lisztfejladagot felerészben nullás, felerészben főzőlisztben lehet megvenni bármelyik hatósági lisztelárusítással megbízott kereskedőnél. Az ilyen lisztkönyvekre a kereskedőnek kenyereliszttel kiadni nem szabad, mert a lisztkönyv tulajdonosa az öt megjelölt kenyereliszttel hatósági kenyér alakjában veszi igénybe.

Azokról a lisztkönyvekről, amelyek csak nullás és főzőliszt vásárlására érvényesek, a kereskedők külön nyilvántartást tartoznak vezetni.

A nehéz testi munkásokat megillető pótlisztfegyre kenyeret vásárolni nem lehet.

Tájékoztás végett ismételtlen közöljük a következőket:

A havi lisztfejkvóta hat kiló, vagyis hetenként 140 deka. Ebből 35 deka nullásliszt, 35 deka főzőliszt, 35 deka buza-kenyérliszt és 35 deka rozsliszt. Azokra a lisztkönyvekre, amelyek csak kenyér vásárlására érvényesek, hetenként két kiló kenyeret lehet vásárolni. Azokra a lisztkönyvekre, amelyek csak nullás és főzőlisztre érvényesek, hetenként 70 deka nullás és 70 deka főzőlisztet lehet vásárolni. A kereskedőnek a buza-kenyérlisztet és rozslisztet összekeverni, vagy a kiszolgáltatás alkalmával egy csomagba összeönteni tilos.

A nehéz testi munkásokat megillető pótljegyre havonként egy fél kiló nullás, egy fél kiló főző, egy fél kiló buza-kenyérlisztet és egy fél kiló rozslisztet lehet vásárolni.

A hatósági liszt kilonkénti árai a következők: nullásliszt 22 kor., főzőliszt 15 kor., buza-kenyérliszt és rozsliszt 6 kor. A hatósági kenyér egyenlő arányban kevert buza-kenyérlisztből és rozslisztből készült.

Ezek az árak papirzacskó nélkül értendők.

A kereskedőnek ezeken az árakon felül sem forgalmi adó, sem semmi-féle címen semmit felszámítani nem szabad.

Debrecen, 1921 december 23.

Közélelmezési ügyosztály.

Gazdasági Takarékpénztár Részv.-társ.

Debreczen, Király-utca 2. sz. I. emelet.

Alaptőke : 2.000.000 korona. Tartalék tőke : 70.000 korona.

Érdekközösségben a Magyar Nemzeti Gazdasági bank Részvénytársasággal Budapest, Kigyó-utca 2, szám.

Foglalkozik a Banküzlet összes ágazatával. Gazdák biztosító szövetkezetének képviselője.

Érdekltségei : Balmazújvárosi Népbank r.-t. Balmazújváros. Népszövetségi Hitelszövetkezet Debreczen.

Alapításai : Kárpátia Fakereskedelmi r.-t. Debreczen. Debreczeni Első Szivarkahüvely és szivarkapapirgyár r.-t. Debreczen.

A legalkalmasabb karácsonyi ajándék
 az elismert kiváló minőségű

Salamander cipő!

Nagy választék: utcai-, alkalmi- és házi cipőkben olcsó árak mellett.

Salamander

Cipőtársaság

Debreczen, Piac-u. 22.

Fiókok : Budapest, Wien, Triest, Milanó, Zürich, Prága, Berlin, München, Hamburg, Köln, Stuttgart, Amsterdam, Zágráb, Rotterdam stb.

Debreczeni Első Takarékpénztár

ALAKULT 1846-BAN.

Érdekközösségben a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel.

Alaptőke és Tartalékalapok 22 millió korona.
 Betétállomány 6 millió korona.

Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskékre és csekk számlára. — Leszámitol váltókat. — Közönséges valamint törlesztéses jelzalog kölcsönöket nyujt földbirtokra és házakra. — Értékpapirokat vásárol és elad. Kölcsönöket nyujt értékpapirokra. — Elfogad értékeket megőrzés végett. A pánccél szobában (safe deposit) bérbe ad rekeszeket.

Ezenkívül foglalkozik a takarékpénztári és bankügyletek minden ágazatával.

A tőzsde Magyar korona: 85. Magánforgalom

A magánforgalom tartott irányzat mellett meglehetősen csendes. Úgy-szólván csak dollárban és márkában fejlődött ki említésre méltó forgalom. A legalacsonyabb és legmagasabb árfolyamok a következők: Dollár 622-35, márka 365-62, osztrák ezres 11, tizezres 10, sokol 853-6, lei 515-18, nyugati valutákban árak névlegesek. Üzlet egyáltalában nem fordult elő. Lira 2750, angol font 2660, francia frank 50-51, svájci frank 122-22, napoleon 2400-30, a deviza piac csendes. A bankok nem vettek részt a forgalom lebonyolításában. Árak, amelyek névlegesek a következők: Páris 5050, London 2650, Zürich 122, Előfordult kötések: Bécs 11, Berlin 340, Prága 355, Milánó 2750.

Zürichi szarótőzsde Berlin 272 50, Holland 188-, Newyork 513, London 2146, Páris 4050, Milánó 2265, Brüsszel 3985, Prága 710, Budapest 85, Zágráb 196, Bukarest -, Varsó 18, Bécs 20, Osztrák bélyegzett 11.

Terménytőzsde.

Kis forgalom és csekély kínálat mellett az üzlet megszilárdult. A vételkedv barátságosnak mondható. Árak kenyérmagvakban 25-50 ponttal magasabbak. A többi cikkeknél, például árpadban, kölesben és zabban az üzlet változatlan.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2185-2210, fehérmegyei 2175-2200, pestmegyei 2175-2200, rozs 1420-445, takarmány árpa 1750-1875, sörárpa 1750-850, köles 1500-1600, zab 1425-450, tengeri 1850-875, repace 28-29, Korpa 1050-1075.

Sertésjelentés. Zárt vásári maradvány 11, érkezett 46 és 27 süldő, eladatott 29. Szabadvásári maradvány 489 sertés, és 29 süldő, érkezett 103 sertés, eladatott 238 sertés.

Árak zsirsertés fiatal nehéz 74-82, könnyű 68-72.

Dollárt

Simon György

DEBRECZEN
Kossuth-u. 11.

A Magyarországi Zsidóságról

A magyarországi zsidók statisztikája című nagyerdeki 0-0 és aktuális mű 0-0

rtá: ifj. Wessprémy Kálmán

Ára 24 korona.

Vidékre postán 26 korona.

Kapható lapunk kiadónivalatában Piac-utca 59.

Dr Fleisch-féle Skabofom kenőcs

újbol kapható.
Lechamarabb megszünteti
VISZKETECSÉGET
sömért, ótvart, rühességét.

Neu piszkít, szagtalan, nappal is használható. 15, 25 és 40 K dobozokban. Bedőrcs-ölés utánra való Skabofom-puder 7 K Kén és kátrány-szappan 20 K.

Kapható minden gyógyszerárban

TYUKSZEMET,

örkényesedést, szemölcsöt lechamarabb eltávolítja Dr Fleisch-féle

CANNABIN

1 doboz 20 K. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár: Török József R.-T. Budapest, VI., Király-utca 12.

Apró hirdetések

<p>Eladó 5 katasztrális hold szántó a hajduböszörményi réten Ertekezhetni lehet Kelemen Ferenczénél Debreczen, Veres utca 9.</p> <p>Vilmos császár köruton egy szőlő eladó. Ertekezhetni lehet Péterfia 34.</p> <p>Eladó a belvárosban egy jövedelmező ház, a Köntös-kert elején egy kis ház, belső telkek, házhelyek és szőlők, továbbá földek 7 holdas, 5 holdas és 8 holdas. Ertekezhetni Gazdák Bankja Kossuth-utca.</p> <p>Takarmány cukorrépa, buza szalma, törek eladó. — Bővebbet Debreczen Kétmalom-utca 15. szám.</p> <p>Eladó ház Péterfia 39 sz. ház eladó. Ertekezni Fűvészkert utca 20. szám alatt.</p> <p>Sonkapácoláshoz salétrom, fenyőmag, coriánder kapható Jóna és Jóna Droguerijában Kossuth-u. 6 szám.</p>	<p>Mindenféle műlakatos és műszerész munkát készít. javít. Molnár Oszkár Péterfia 16.</p> <p>Forgács István Védőár Bodoros-u.</p> <p>Homoki fajúbor literje 4) korona, kitűnő minőségű kisebb nagyobb tételekben kapható Burgundia-utca 5. sz. alatt.</p> <p>Debreczeni Gádák Bankja részvénytársaság, Kossuth u. 17. Kölesönöket folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad, a betétek után kamatot ad. Ertekezhetni Kossuth-utca 17. szám alatt.</p> <p>Utlevélhez arcképes igazolványokhoz fényképek azonnal elkészülnek Gábor Csapó-u.</p>	<p>Kiadó konyhakertésznek 4 hold jó fekete föld Mester utca végén lakóház és nagy kuttal. Ertekezhetni Gazdák Bankja Kossuth-utca.</p> <p>Eladó a Rákóczi utca 32 sz. ház. Ertekezhetni a Gambriusban.</p> <p>Bélyeggyűjtemény és vésőműhely PAULI, Kossuth-utca 22. Telefon 1388.</p> <p>Lakást üzletet építhet magának Debreczen központján Uspó-utcai piacon emeletet ráépíthet. Bővebbet 636. telefonon.</p> <p>Vámospércsen, vagy más homokos vidéken nagyobb szőlőbirtokot vagy telepítésre alkalmas területet megvételre keresek Cím a kiadóhivatalban</p>
--	--	--

Fehértói temetkezési intézete

DEGENFELD-TÉR 4. SZÁM (Saját ház.)
Telefon: nappal 11-85, éjjel 10-91
Végez temetéseket helyben és vidéken jutányos árban személyes felügyelet mellett.
:: Exhumál és hullaszállítás vállal! ::
Raktáron: ÉRCZ- és MŰVIRÁGKOSZORUK!

DEBRECENI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR r.-t. városi lerakata.

(NAGYÁLLOMÁSSAL SZEMBEN, ISPOTÁLY-UTCZA 1. SZ.)

Foglalkozik:
A Debreczeni Mezőgazd. Gépgyár r.-t. gyártermékeinek és a „Saturnus” műszaki és gépkerek. r.-t. Budapest cikkeinek eladásával.

Képviseletek:
Roessemann és Kühnemann r.-t. mezői- és iparvasutak gyára.
Epp és Fekete gépgyár, Bpest. Modern szállítóberendezések, csigaszorok, stb.
Schenker C. és Fiai hidmérleg- és gépgyár, Budapest.

Az összes műszaki cikkek, rafinált és destillált gépkenőolajok, hengerolaj, nehezítetlen gépszir.

Motorok, cséplőgarnitúrák, járgányok.
Gazdasági szekerek. Gép és varrószipjak
Villanyfelszerelési cikkek.
Tizedes mérlegek. Gépjavítások. Súlyok.

Halál eset alkalmával bárki meggyőződhet a

GEBAUER KAROLY ÉS TARSA

legrégbben fennálló temetkezési vállalat elismert legolcsóbb árairól és lelkiismeretes kiszolgálásáról. Közalkalmazottak és menekülteknek nagy árengedmény.
Üzlet: Kossuth-u. 2. (Városháza) Telefon nappal 103. Éjjel 60.

Karácsonyi és Újévi ajándékok

Parfüm, Manikür és Fésűkészetek stb. illatszerek minden illatban, szappanok és mindenféle piperecikkek nagy választékban

Telefon 14-80. **Korzó Drogueria** Piac-utca 42. sz.

Árleszállítás!

Porosz darabos koksz házhoz szállítva métermázsánként

560

korona a gágyárban
Koksz takarékosabb minden más tüzelőanyagnál.
Nagybani vételnél árengedmény.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni Unitárius Egyház 1924. január hó 7-én, délután 3 órakor a Menekültügyi Hivatal (Simonffy utca 1. I. emelet) helyiségében tartandó nyilvános szóbeli árverésen eladja az Ondódon Várban dűlőben 52 tanya számú birtokán tanya épület körül és a dűlőt mentő számozottan kijelölt 68 darab 9 köbm. müfa, 110 köbm. tűzifa és 14 köbm. t. kőfa tömegből álló akácát tövön a helyszínén. Árverési és szerződési feltételek ugyanott megtekinthetők a délelőtti hatályos órák alatt. Érdeklődőknek az eladásra kerülő fákat a tanya birtok bérletje mutatja.

Székely Ferenc gondnok.

Aranyért, Ezüstért

budapesti magas árakat fizet

Kramer

Simonffy utca 17.

Eladó kisbirtokok:

Szabó tiszánál 10 hold fekete homok tanfával,
Ebesen 5 hold tanya nélkül,
Diószeg-utca Vágóhid mellett 5 hold fekete homok eladó

Dezso László irodája Maróthy-utca 19.

Kőváry és Altmann

szücszmesterek
Debrecen, Piac-utca 42.
Pannonia szálló udvar

Mindenféle műszaki munkákat szakszerűen készít a legutóbbi divat szerint. Úgy is kész munkák kaphatók. Megrendeléseket pontosan eszközöl.

Családi házak

Maróthy-utca 6 szobás
Homok-u. 4 szoba 4 lóra istálló
Eötvös-u. 2 szoba fűszertüzelttel

eladó, Dezso L. Irodája, Maróthy-u. 19.

Nagy tombolaestély

lesz Szilveszterkor a

GAMBRINUSBAN

A tombolanyeremény egy eleven 2 hónapos malac.
A többi tombolatárgyak pezsgők, palackborok. :
HOBÉ likőrök stb. stb.

„GAMBRINUS”
vendéglő és italmérő DEBRECZEN
Tulajdonos: DÉZSI LÁSZLÓ.